

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος ΑΝΘΙΜΟΥ Επισκόπου

ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ.

Ψαλλομένη τῇ Γ'. τοῦ Σεπτεμβρίου Μηνός.

Συντεθεῖσα παρὰ τοῦ Ἑλλογιμωτάτου

Δ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ.

Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα διατάγη

Τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου ΑΝΘΙΜΟΥ τοῦ Βυζαντίου,

Ιωλεῖται ἐν τῷ ἐν Γαλατᾷ (όδὸς Γιοργανός ιλάρ. ἡρ. 26)

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΩΝ Σ. ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ

ἘΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ (Κατὰ τὰ Πατριαρχεῖα.)
Παρὰ Σ. Δομεστίκωφ, καὶ Θ. Ἀργυράμμωφ.

1840.

ΔΙΘΟΔΟΣΙΑ

ΣΠΙΡΙΤΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΗΡΩΕΛΕΦΕΙΟΝ.

Εἰς τὴν παροῦσαν ἀσματικὴν Ἀκολουθίαν.

Ἐν θελίσαι δύρπος γλυκέναι, δὲ παντοδάποισι
Βρώμασι, προῦπτος πρόκειται νῦν τέρψιος δλτος,
Δεῖται τε φρίδιμος, ηδὲ Θεοῦ λαός ἐπὶ δαΐτην αὐ
Κρέσσονα, ἀσματέων Ιερῆρος Ἀνθίμω.

Ἐπέρον ἱαμβικὸν.

Πρὸς τὴν αὐτοῦ Παναγιότητα.

Τῷ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤῷ, ΘΕΙΟΤΑΤῷ, ΚΑΙ ΣΟΦΩΤΑΤῷ, Τῷ ΟΙ-
ΚΟΥΜΕΝΙΚῷ, ΠΑΤΡΙΑΡΧῇ, ΚΥΡΙῷ, ΚΥΡΙῷ, ΑΝΘΙΜῷ,

Τῷ πανοεβάστῳ πατρὶ καὶ δεσπότῃ μετ'
εὐλαβείας ἀνατίθησι τὸ παρόν.

Θεοῦ ὄντως μέγιστον Ἀρχιποιμένα
Καλῶς διευθύνοντα τὴν ἐκκλησίαν,
Τιμᾶς σε λαμπρῶς στῖφος τῶν ὄρθοδόξων,
Χαρᾶ δὲ χαίρε καὶ σκιτᾶς ὅλως πάνυ,
Οὐδῶν σε ἀστράπτοντα ἡλίου δίκην.
Ζῆλῷ τε θειῷ, καὶ ἔργοις τε ἐνθέοις,
Ἀποστολικοῦ εὐκλεοῦς οἰκουμένης
Θρόνου τε κλεινοῦ, οὗ κλέος μέγα πέλεις.
Εὖ σοι γενέσθω, Πάτερ! πατέρων δόξα!
Εὖ σοι δὲ πάντα εὐτυχῶς δὲ βιώσει!
Ἄπαντας εὐχαῖς στηρίζων ὄρθοδόξους.
Οὕτως σὸν δοῦλον πατρικῶς λίαν εὔχου!

ὁ Συντάκτης
Δ. Γρηγοριαδῆς.

Θεοῦ ζητούμενα παρ' ἡμῖν, καὶ ὅλος δόλου ἀφιερωμένοι πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ ἀπολαμβάνωμεν, ὃσα ζητοῦμεν πλουσίως, μενοντες διαπαντὸ; ἀκαταίσχυντοι εἰς τὰς δεήσεις μας, μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ζητουμένων.

Οταν παρὰ τῶν θείων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας διετάχθησαν αἱ δεσποτικαὶ ἑορταὶ, τότε πολλοὶ Πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, ἐπρόσφεραν εἰς τὸν ἐνανθρωπήσαντα διὸ ἡμᾶς Θεόνθρωπον Ἰησὸν Χριστὸν, ὅγι μάνον λόγους πανηγυρικοὺς καὶ ἔγκωμα, πρὸς δόξαν αὐτοῦ, διηγούμενοι τὰς ὑποθέσεις τῶν ἑορτῶν, ἀλλὰ καὶ ἔμμετρα παιήματα, καὶ ὄρματα ἐνυριόντα ἐσύνθεσαν, ἐμπεριέγοντα καὶ αὐτὰ παρομοίως, ὅσα καὶ τὰ ἐγλώμικ, εὐφραίνοντα τοὺς προσευχομένους μὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλους τῶν. Φυλλούσαν γὰρ ἐντέχγως τὰ παιήματα ταῦτα, προένοσι μεγάλην κατάνυξιν εἰς τοὺς προσευχομένους, καὶ τοὺς κάμνουσι προτεκτικοὺς εἰς τὰς προσευχάς των, καὶ πλέον εὐλαβεῖσθούς. ὅτεν ἐσύνθεσαν ὅλα ταῦτα κατὰ μίμησιν τῶν πιλαιῶν ἐλείνων φῖλων, καὶ φυλμῶν τοῦ Δαβὶδ, μὲ τὸν αὐτὸν ἐνθεριμὸν ζῆλον ἐντέχγως καὶ μετὰ μέλους, “ἰνα, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, τῷ προσηνεὶ καὶ “λείω τῆς ἀκοῆς τὸ ἐκ τῶν λόγων ὡφέλιμον λανθανόντως ὑποδεξώμεθα, κατὰ τοὺς σοφοὺς τῶν Ἱατρῶν, οἵ τῶν φαρμάκων τὰ αὐτοτερεῖα πίνειν διδόντες τοῖς κακοσίτοις, μέλιτι πολλάκις τὴν “κύλικα περιγρίουσι, διὰ τοῦτο τὰ ἐναρμόνια ταῦτα μέλη ἐπινεόνται, ἵνα οἱ νεκροὶ τὸ ήθος τῷ μὲν δοκεῖν μελωδῶσι, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὰς ψυχὰς ἐκπαιδεύωνται,, (ἐρμην. εἰς τὸν ἀ. ψχλιόν.)

Τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ κατὰ τὸν δεύτερον Αἰῶνα ἀκμάτας Ἰερὸς πατὴρ ἡμῶν Κλήμης, ἐσύνθεσε μερικὰ ἔμμετρα ποιήματα εἰς δόξαν καὶ εὐχαρισίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὕτως ὁ μάρτυς Ἀθηνογένης τὸ “φῶς ἴλαρὸν,, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ θείου Βασιλείου· δόμοις καὶ ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπίσκοπος Νέπως Οὐϊκτωρῆνος, καὶ Λακτάντιος, καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος · (1) Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, Ιωσήφ ὁ ὑμνογράφος, Ἀνατόλιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ Πατέρες, κατέσχογχον δὲ ὁ Ιερὸς Κοσμᾶς ὁ Ιεροσολυμῆτης, καὶ ὁ ἐκ Δαμασκοῦ

(1) δρα σελ. 40. τῆς ιερᾶς Τελετουργίας.

τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Παρομοίως δὲ καὶ ὅσα εἰς τὴν ἐπὶ γῆς παρουσίαν του, γάριν τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὰ ὄποια εὐλαβῶς καὶ μεγαλοφύνως κηρύττοντες, ἀναπέμπομεν ἀξιόχρεων δοξολογίαν, εὑρόσδεκτον διὰ τὸν εὐλάβειαν μας, καὶ γέμουσαν πολλῶν ἀτιμοσιῶν, τὰς ὄποιας κατὰ τὴν πίσιν ἡμῖν, ἀπειροπλασίανς ἀπολαμβάνουμεν· διὸ αὐτὸν λοιπὸν τὴν αἰτίαν, ἐδιωρίσθηταν παρὰ τῶν θείων ἡμῶν Πατέρων ῥηταὶ ἡμέραι, εἰς τὰς ὄποιας σχολάζοντες ἀπὸ τὰ ἔργα μας, καὶ συνεργόμενοι εἰς τὰς iερὰς ἐκκλησίας, ὑμισθυμαδὸν δοξολογοῦμεν τὸν Θεόν μὲ δοξολογίας καὶ προσευχάς. Καὶ τοιαῦται εἶναι οἱ Κυριωκαὶ, εἰς τὰς ὄποιας δοξολογοῦμεν τὴν ἔκ νεκρῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἀνάστασιν· οἱ ἑορταὶ οἱ Δεσποτικαὶ λεγόμεναι, καθ' ἀρισταῖς ἑορταζομένεν τὴν ἐνανθρωπήσιν του, δοξάζοντες αὐτὸν, ὅτι κατεδέχθη διὰ τὴν σωτηρίαν μας νὰ γίνῃ παθητὸς ἀνθρωπος, Θεὸς ὡν ἀπαθῆς, διὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ νὰ μᾶς ἀποκαταστήσῃ ἀθυγάτους, καὶ κληρονόμους τῆς αἰώνιου ζωῆς τοῦ Παραδείσου! οἱ Θεομητορικαὶ ἑορταὶ, εἰς τὰς ὄποιας μακαρίζομεν τὴν αἰειμακάσιον Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κυρίαν τοῦ παντός, τὴν ὄποιαν προσέλλομεν μεσίτην πρὸς τὸν Χίον της, καὶ Θεὸν ἡμῶν, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν μας· καὶ οἱ λοιπαὶ τῶν Ἅγιων ἑορταὶ, εἰς τὰς ὄποιας δοξολογεῖται αὐτὸς ὁ Θεὸς, ὁ διὰ τῶν Ἅγιων του ἐπὶ τῆς γῆς δοξάζομενος διαπαντὸς, καὶ παρ' ἡμῶν τῶν ταπεινῶν ἀνυμνούμενος, καὶ δεχόμενος ὡς εὔσπλαγχνος τὰς δεήσεις ἡμῶν καὶ ἱεσίας, τὰς ὄποιας προσφέρομεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Αὐτὰς δὲ ταῦτα τὰς ἑορτὰς, ἔχοντες ὑπόθεσιν κατάλληλον εἰς δοξολογίας ἐκτενεσέρας πρὸς τὸν Θεόν, κατὰ τὸν Κύρου Θεοδώρητον, ὅστις λέγει, “Φροντίσιν ἡμᾶς καὶ λύπαις μετὰ τὴν ἀμαρτίαν συ-“ζεύξας ὁ δημιουργῆς Θεὸς, παρέσχεν ἡμῖν παραμυθίας ψυχῆς “ἀφορμᾶς τὰς θείας ἐν τῷ μέσῳ τεθεικῶς ἑορτάς· οἱ γὰρ τούτων ὑποθέσεις, καὶ τῶν θεοσδότων ἡμᾶς ἀναμιμνήσκουσι διωρεῖν, καὶ “τὴν παντελῆ τῶν ἀνιαρῶν προμηνύουσι λύσιν·,, (Ἐπιειολ. ἑορτασικ. ε'.) σχολάζομεν μὲ ἀργίαν τῶν ἔργων μας, διὰ νὰ ἔχωμεν καιρὸν προσευχῆς ἀφρόντισον, ἐλευθερωμένοι τῶν βιωτικῶν φροντίδων, καὶ προσγλωμένοι μὲ νοῦν καθαρὸν εἰς τὰ παρὰ τοῦ

(δ)

Τιμάννης, οἵ τινες ἔκόσμηται σύμονον τὰς δεσποτικὰς καὶ Θεοῦ πτορικὰς ἑορτὰς μὲ τὰ μέλη τῶν ποιημάτων των, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑορτὰς, καὶ πανηγύρεις τῶν Ἀγίων, καθὼς ιδίοις ὄφθαλμοῖς ἀνα-
γινώσκομεν, καὶ βλέπομεν μέσα εἰς τὰ Μηναῖα τῆς Ἐκκλησίας.

Κατὰ μίμησιν λοιπὸν τοῦ ζήλου καὶ τῆς εὐλαβείας τῶν θείων τούτων Πατέρων, πολλοὶ ἔχ τῶν μεταγενεσέρων διδασκάλων ἀνε-
πλήρωσαν πολλὰς ἀκολουθίας παλαιῶν Ἀγίων ἐλλειπεῖς, καὶ εσύ-
ταξαν καὶ νεωτέρας εἰς τιμὴν νεωτέρων Ἀγίων, εἰς δόξαν καὶ εὐ-
χαριστίαν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ δοξάζοντος τοὺς Ἀγίους τευ. ἐξ αὐ-
τῶν, τοὺς ὅποιους γνωρίζομεν ὑπῆρξεν ὁ σοφὸς Γεώργιος Κορέσιος.
ὁ φείμηνος Νικόδημος, Νικηρόδος ὁ συντάκτης τῶν ἐν τῷ νέῳ
Λειμοναρίῳ Ἀκολουθῶν, καὶ ἄλλοι τοιούτοις ζηλωταὶ τῆς εὐσεβεί-
ας, καὶ τῆς ἀρετῆς τῶν Ἀγίων.

Τῶν τοιούτων τὰ ἵχνη βαδίσας ὁ τάπεινός, ἀπετόλμησα νὰ ἀ-
ναπληρώσω τὴν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, τοῦ ἐν ἀγίοις θαυματουρ-
γοῦ καὶ Ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου Ἐπισκόπου Νικομηδείας, διὰ νὰ
πανηγυρίζηται ἡ ἑορτὴ τοῦ τοιούτου ἀγίου μ' ὅλα τὰ ἀναγκαῖα
μέλη, τὰ ὅποια ἐλλείπουσιν ἀπὸ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μηναίου,
ἀπὸ τοὺς ἔχοντας εὐλάβειαν πρὸς τὸν ἄγιον, καὶ πρὸς ἀγιασμὸν
καὶ βοήθειαν τῶν ψυχῶν ἑκείψων, καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς κάμου
τοῦ ἀμαρτωλοῦ, διὰ τῶν εὐπροσδέκτων δεήσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν.

Δεχθῆτε λοιπὸν εὐμενῶς, φιλόχριτοι καὶ φιλομάρτυρες Πατέρες
Σεβάσμιοι, καὶ ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ περιπόθητοι, τὸ παρὸν ἀσμα-
τικόν μου πόνημα, τὸ ὅποιον ἀναγινώσκοντες καὶ φάλλοντες, ὅσοι
ἔξι μῶν ἥθελατε ἑορτάζη ἐξ οἰκείας εὐλαβείας τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀ-
γίου, νὰ ἐνθυμῆσθε τοῦ τάπεινοῦ εἰς τὰς πρασευχάς σας, δεόμενοι τοῦ
Θεοῦ, ὅπως διὰ τῶν εὐπροσδέκτων τοῦ ἀγίου δεήσεων, ἀξιωθῶ τοῦ
ἀπειροῦ ἔλέους, καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ, τῆς ὁποίας, εἴθε, ἀ-
παντες νὰ ἀξιωθῶμεν εὐμενῶς διὰ τῶν εὐπροσδέκτων δεήσεων τοῦ
ἀγίου, μετὰ τὴν τοῦ βίου τούτου ἀπαλλαγὴν, ζήσαντες εὐσεβῶς καὶ
ἐναρέτως, διὰ τῆς γάριτος τοῦ Κυρίου ἥμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
Θεοῦ, τοῦ ὅποιού τὸ ὄνομα εἴη εὐλογημένον εἰς αἰώνας αἰώνων!

"Ἐρρώσθε ἐν Κυρίῳ!

"Ο ἑλάγιτος δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν Χῷ ἀδελφὸς ὑμῶν Δ. Γ.

ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΝΘΙΜΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ.

Ψαλλομένη τῇ γῇ. Σεπτεμβρίου.

Ἐσπέρας· μετὰ τὸ Μακάριος ἀνήρ.

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέραξα. ισῶμεν σίγ. σ'. καὶ φάλλομεν
σιχηρὰ προσόμοια. ἥγος, δ'.

Ως γενναῖον ἐν Μάρτυσιν. (α)

Αλιέων ὁμότροπον, τῶν Μαρτύρων ὡς σύναθλον, Ἱερομαρτύρων
τε σεμνολόγημα· τῆς ἀσεβείας ἀντίπαλον, ἔχθροῦ πολεμήτορος, ὡς
νικήσαυτας ερέβως τὴν ὄφρον, καὶ λεπτύναντο. τὰ σεβάσματα, τῶν
εἰδώλων τῆς πλάνης, γεγηθότες, εὐφημοῦμέν σε τρισμάκαρ, ἀξιο-
θαύμασε "Ανθίμε.

Νίκης ἥρας τὰ τρόπαια, καὶ τὸν σέφανον εἶληφας, ἐναθλήσας
ἔνδοξε καρτερώτατα, τοὺς αἰκισμοὺς τοὺς τοῦ σώματος, κολάσεων
πάνδεινα, ὑπομείνας σαθερῶς, καὶ πικρότατον θάνατον ὅθεν ἔδρα-
μες, ὡς ταχύπτερος ὅρνις ὡς συζήσων, ἀθανάτως εἰς αἰώνας τῷ
Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἥμῶν.

Θεωρίας τῆς κρείττονος, θεωρὸς ἔγρημάτισας, διὲ ἦς καὶ ἐπέτυ-
χες λαμπρυνόμενος, τῆς θείας δύντως ἐλλάμψεως, φωτὶ φωτιζόμενος,
ὡς γητίνων καὶ φθαρτῶν, μὴ μετέχων τὸ σύνολον, ἀλλ' ὡς ἀσταρκός,
τῶν Ἀγίων τὸν βίον βιωτεύσας, ἐν τῇ γῇ, καὶ νῦν τοῖς ἄνω, συζῆς
παμμάκαρ τερπόμενος.

Ἴχανῶς τὸν ἀγῶνα σου, ἔκτελέσας Μακάριε, ὥσπερ λέων ἀλκι-
μος ἀντεχόμενος, Χριστοῦ σπαράττων ἀλάσυρας, δυνάμει τῶν λό-
γων σου, οὓς ἐν πνεύματι Θεοῦ, θεηγόρως φθεγγόμενος, καθυπέ-
βαλες· καὶ σὺν τούτοις τὸν τούτους ἐκλαύσοντα, τῆς προμήτορος ἀ-
πάτη, ὃν καὶ εἰς τέλος κατήσχυνας.

(α) Φέρουσι τὰ παρόντα ἀκροττικίδα τὸ «Ἀνθίμος».

² Μαθητής δοκιμώτατος, μεμητής τε πανάριτος, τοῦ Χριστοῦ πανεύφημε σητως γέγονας· θύων ἀπόνως ὡς ἄστρους, ψυχὴν σος τὴν ἐνδοξὸν, ὡς ποιμὴν ἀλλοθινὸς, τοῦ ποιμένιου φειδόμενος, οὐ περ ἔτιν ἐνδοξὸν, τὴν διεύθυνσιν, μάκαρ, διευθύνων, πρὸς νομὰς τὰς σωτηρίους, δυνάμει θείᾳ τοῦ Πνεύματος.

Οντως θεία ἡ μηνήμη σου, μυριάνθιμος πέφυκε, μύρα ἀπερθέρουσα εὐωδέσαται, τοῖς εὐφημοῦσι τε σῆμαρον, πολύναθλε "Α. Θίμε, ἵκεσίσις σου γὰρ οἱ, τῷ ἀθλίῳ ικέτῃ σου, δός βούθειαν, ἐκρυγεῖν τῆς γεέννης τὰς ὁδύνας, καὶ τῆς ἀνω βασιλείας, τυχεῖν ἀξίως ὁ δοῦλος σου.

Δόξα. Ηγος, δ'.

Σήμερον πνευματικὴν γορείαν συγχροτοῦντες, πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν, καὶ ἀσματικῶς ἑορτάσωμεν· Σήμερον πρόκειται ἡμῖν πανδαισία οὐράνιος, πλήρης δόξης καὶ εὐρεστούνης, εὐφραντουστα τὰς καρδίας τῶν ἐν πόθου προσεργομένων αὐτῇ. τραπέζα θεία σητως, ἀρετῶν ἐνθέων βρίσκουσα, Ἀνθίμου τοῦ τριταμάκαρος· εὐωγηθῶμεν τοῖνυν, φιλέορται, καὶ τῷ συγκαλέσαντι ἡμᾶς βοήσωμεν· Πάρεσο ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ σῆμι μετ' ἡμῶν Ἀγιε, ἀγιάζων τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

Ο διὰ σὲ Θεοπάτωρ.

Εἰσόδος, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα:

Προσηγτείας Ήσαίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος, πάντα τὰ ἔνη συνήγθησαν ἀμα, καὶ συναγήθησαν τὰς ἀρχοντες ἔξ αὐτῶν. τις ἀναγέλει ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἔξ ἀρχῆς, τις ἀκουστὸν ποιήσει ἡμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς, ὃν ἔξελέξαμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιεσύτητε μοι, καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγὼ εἰμι· ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεὸς, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔται. ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔτι πάρεξ ἐμοῦ ὁ στόχων. ἐγὼ ἀνήγειλα, καὶ ἐστασα, ὥνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος. ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔτιν ὁ ἐν τῶν γειρῶν μου ἐξαιρούμενος. ποιήσω, καὶ τις ἀποστέψει αὐτὸς; εὗτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ ἄγιος Ἰσραὴλ.

³ Σορίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχὴν ἐν γειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀψηται αὐτῶν βάσανος. ἐδέξαν ἐν ὄφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνᾶνται, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξεδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν παρεία σύντριψμα, οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γάρ ἐν ὅψει ἀνθεώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὅλιγα παιδευέντες, μεγάλα εὐργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς, καὶ εὑρεν αὐτοὺς ἀξίους ἐκυτοῦ. ὡς χρυσὸν ἐν γωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συγκέντουσιν ἀλγήθεισαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι γάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὄστοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπή ἐν τοῖς ἔχλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σορίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μιτιθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ ὑψίσω. διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ καίλους ἐκ γειρός Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ἴπερασπιεῖ αὐτῶν. λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὅπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἀμυναν ἔχθρῶν. ἐνδύσεται θύρακα δικαιοσύνην, καὶ περιήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. λήψεται ἀσπίδην καταχιμάχητον, ὅσιότητα· δέξενται δὲ ἀπότομον ὄφργὸν εἰς ῥόμφαίαν. συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. παρεύσονται εὔσοχοι βολίδες ἀσραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλούνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις, ῥιψήσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὑδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλείσουσιν ἀποτόμως· ἀντιτίσεται· αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλιμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πάταν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θύρους δυνατῶν. ἀκούτατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε, μάθετε δίκαιαῖς περάτων γῆς, ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἔθνῶν. ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυνατεία παρὰ Υψίσου.

Εἰς τὴν Λιτάν. σίχηρ. Ἰδιόμελα. Ἡχος, α.

Ιερωσύνης εὐλιμῷ διαπρέπων, καὶ τὰς τῷ Θεῷ ἀναιμάκτους
θυσίας ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου προσφέρων, θυσία ἔκουσιος προσηνέχης
διὸ τῆς γενναίας σου ἀθλήσεις, Ἱερομάρτυς Ἀνθίμε.. Ὁθεν καὶ
τοὺς εφάνους διπλῶν καμισάμενος, διπλῆν τὴν χάριν ἔσχες παρὰ
Θεοῦ, ἀγιάζων τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἡχος, β.

Κατησχύνθη δικαίως ὁ δόλιος, τὴν γενναίαν σου καρτερίαν ἴδων,
καὶ τὰς τῶν τυράννων ἀπειλὰς, καὶ βασάνους, ὡς σκύβαλα ὑπὸ^{την}
τοὺς πόδας σου· ὄντως ἀδαμάντινος, καὶ τερρός ἐδείχθης· τερρός μὲν
διὰ τῆς ἀθλήσεως, λαμπρὸς δὲ διὰ τῆς χάριτος, ἥν ἔσχες ὡς θεῖος
Ἱερεὺς, ιερῶς λαοῦ προϊσάμενος· διὸ ἐν παρρήσιᾳ Θεῷ διατελῶν,
μέμνησο τῶν τιμώντων σε.

Ἡχος, δ.

Ως Ἱερεὺς τοῦ Κυρίου ἐνδυσάμενος δικαιοσύνην, δικαίως ἀ-
γάλη, καὶ περιγαρῶς συλλειτουργεῖς τοῖς ἄνω λειτουργῶν· εὐχὰς
δ' ἀναπέμπων πρὸς Κύριον, ὑπὲρ τῶν πίστει ἀνευφημούντων σε· οὐκ
περίσωε διὰ παντὸς ἀπημάντους, ἐκ τῶν δεινῶν προσβολῶν τοῦ
ἐχθροῦ, δυόμενος κινδύνων καὶ περισάσεων· οὐδέν σοι ἀδύνατον, ὡς
παρρήσιαν ἔχων πολλὴν· οἶδε γάρ Θεὸς δοξάζειν ὡς εὐσπλαγχνος
τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας.

Ἡχος, πλάγ. β'.

Ἐπέλαμψεν ὡς ἔαρ εὐφρόσυνον, ἡ πάνσεπτός σου ἑορτὴ ἐν με-
τοπώρῳ, καρδίας ἑκτέρουσα, τῇ διηγήσει τῶν ἀθλῶν σου. Ἔδει
γάρ ἐν σοὶ δοξασθῆναι τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἀθλοῖς σου, καὶ διὰ αὐτοῦ αἰω-
νίως τῆς ἀθανάτου δόξης σὲ τυχεῖν· ὡς δόξης οὐρανίου! διὸ ἡς ἐμεγα-
λύνθης ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ἀξιομακάρισε, Ἱερομάρτυς Ἀνθίμε.

Δόξα. Ἡχος ὁ αὐτός.

Λαμπρύνεται σήμερον ἀπασα ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, πανη-
γρίζουσα φαιδρῶς· κροτοῦσι δῆμοι Ἀγίων, καὶ χοροὶ Μαρτύρων
ἀγάλλονται. Πεφοινιγμένη γάρ τη δολῆ τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῷ αἰ-
ματι τῆς ἀθλήσεως, προεξάρχει τῆς χορείας, ὡς ἐνδοξος Ἱεράρχης,
Νικομηδείας τὸ καύγημα, Θεὸν ἀδιαλείπτως δυσωπῶν, ὑπὲρ εἰρή-
νης τοῦ Κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου Πάναγγε Χριστὸς ὁ Κύριος .κ. τ. λ.

Εἰς τὸν σίχ. σιχηρὰ προσόμοια. Ἡχος, δ.

Ἐδωκας σημείωσιν.

"Αθλητιν ὑπέρτιμον, τὸν ἔκουσίως εἰς θάνατον, παραδόντα μη-
μούμενος, ὑπέντης μακάριες, καὶ σφαγὴν βιαίαν, χερσὶ παρανόμων,
καὶ ἐδοξάσθη διὰ σοῦ, ὃ ἐν ἀγίοις ἀναπαύμενος· αὐτὸν αἱ τι-
κέτευς ὑπὲρ τῶν πόθῳ τιμώντων σε, λυτρωθῆναι κολάσεως, ἐν ἡμέ-
ρᾳ τῆς κρίσεως.

σίχ. Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει.

Στρεβλώσεις τοῦ σώματος, μελῶν ἐκκόψεις καὶ δύσρορα, πο-
λυόδυνα βάσανα, ψυχῆς καρτερότητι, γενναίας παρῆλθες· πάσχων
οὐκ ἡπείλεις, οὐδὲ τῷ κρίνοντι τὰ σὰ, ἀδίκῳ δίκῃ ἀντιφερόμενος.
τὸ ἔργον ἀνεπλήρωσας, τοῦ δὲ ἡμᾶς ὑπομείναντος, καὶ παθόντος
ὡς ἀνθρώπος, ὃν δυσώπει, πανεύφημε.

σίχ. Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. ἡ οἰ Ιερεῖς σου Κύριε.

Τίμιος ὁ θάνατος, ἐνδοξοτάτη ἀντίδοσις, τῶν ἀγίων ἡ εὐκλεια·
τούτων τὴν εὐπρέπειαν, εὐκλεῶς τρισμάκαρ, ἀνέλαβες ὅλως, ὡς εὐ-
σεβείας ἔραστης, ὡς ἐναθλήσας ὑπὲρ τοῦ κτίσου σου, ὃν ἔκτενδις ἵ-
κέτευε, θεομακάριε "Ανθίμε, δοῦγαι πᾶσι συγχώρησιν, ὃν ἀφρό-
νως ἡμάρτομεν.

Δόξα. Ἡχος πλάγ. β'.

Αθανάτος ὑπάρχει ἡ μνήμη τῶν ἀγίων, ἀθανάτου ζωῆς ἐνδό-
ξως ἀξιωθέντες· οἱ γάρ δίκαιοι ζῶσι καὶ μετὰ πότμου, ἀθανάτως ἐπὶ^{την}
γῆς βιώσαντες. ζῆ δὲ αἰωνίως, καὶ σεφηφορῶν ὑπερτίμως, ὡς μάρ-
τυς ἀγίττητος, καὶ Ἱεράρχης πανσέβαστος, "Ανθίμος ὁ ἐνδοξος, Νι-
κομηδείας τὸ κλέος, καὶ Ὁρθοδόξων ἡ δόξα, τῷ θρόνῳ παριτάμενος
Χριστοῦ, δέησιν ποιεῖται ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ σωτηρίας
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Απολυτίκιον, Ἡχος α. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Ποίημα Π. Κ. Ἀνθ. τοῦ Βυζ.

Τῆς ποίμνης σου Θεόφρων τερρός προσάτης γενόμενος, ὑπὲρ
αὐτῆς ἐτοίμως τὸ σὸν αἷμα ἔξεχεας· καὶ ἀπειλὰς τῶν δυσμενῶν μὴ

πτοηθείς, ἐν οὐρανοῖς νῦν ἀγάλλη, τῷ θρόνῳ τῆς τριτηλίου Θεότη-
τος παριερύμενος· δόξα τῷ ἐνισχύσαντί σε Χριστῷ, δόξα τῇ εὐψυ-
χίᾳ σου, δόξα τῇ μαρτυρικῇ σου "Αγθίμε καρτερότητι".

"Ετερον. Ἡχος δ'. Ως σύλος ἀκλόνητος.

Τοῦ τρόπου συμμέτοχος τῶν Ἀποσόλων Χριστοῦ· τῇ πρόξει
συγένδημος συγχακουγῶν σὺν αὐτοῖς, πολύαθλε "Ανθίμε. ἔλαμψας
ἐν τῷ κόσμῳ ὡς σεπτὸς Ἱεράρχης" ηγήσαντας ἐναθλήσας τῶν εἰδώλων
τὴν πλάνην· διό σε ἀξιοχρέως τιμῶμεν ἀοίδιμε.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

Εἰς τὸν Ὁρθρον μετὰ τὴν ἄ. εἰχολογ. κάθισ. Ἡχος πλ. ἄ.

Τὸν συνάναρχον λόγον.

Τῆς ψυχῆς τὸ ἀνδρεῖον καὶ καρτερώτατον, οὐρανῶν αἱ δυνάμεις
ὑπερεθαύμασαν, τὴν καρτερίαν σου, μάκαρ, ἐκπληττόμεναι, ὅτι ἐν
σώματι θητῷ, τὸν ἀσώματον ἐχθρὸν, κατέβαλες ὡς γενναιός, τῆς
εὐσεβείας προσάτης, καὶ ερατιώτης Χριστοῦ ἀντητητος.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ὁμοιον.

Παναγία Παρθένε Θεοχαρίτωτε, τῇ θερμῇ σου δεήσει, καὶ ἰκε-
σίαις σου, τοὺς προσφυγόντας τῇ σκέπῃ σου βοήθησον, καὶ ἐλευθέ-
ρωστον ἡμᾶς, ἐκ τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πάσης ἀλλης ἀνάγκης,
δύνασαι γάρ ὅσα θέλεις ποιεῖν, ὡς μήτηρ Θεοῦ ἡμῶν.

Εἰς τὴν β'. εἰχολογ. κάθισ. Ἡχος, δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ως ἀστήρ ἔξελαμψας ἐκ τῆς ἑώας, καὶ πιτοὺς ἐρώτισας, φαίνων
θαυμάτων σου βολαῖς, τῶν λυπηρῶν ἐκλυτρούμενος, τοὺς μετὰ πό-
θου τιμῶντας τὴν μνήμην σου.

Δόξα ὁ αὐτός.

Εὔφροσύνης ἔμπλεως ὥρθη σὴ μνήμη, πάντας κατατέρπουσα,
τοὺς εὐφημοῦντας εὐλαβῶς, τοῦ τὴν πανσέβαστον ἀθλησιν, Ἱερομάρ-
τυς πατήρ ἡμῶν "Ανθίμε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ὁμοιον.

Θεοτόκε Δέσποινα, γαρὰ καὶ σκέπη, τῶν μακαριζόντων σε, καὶ
αἰτουμένων διὰ σου, τυχεῖν ἐλέους διάσωσον, τοὺς προσκυνοῦντας
τὸν ἀστερὸν τόχον σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον. κάθισ. Ἡχος, δ'.

Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐκ Θεοῦ προχειρισθεὶς, ποιημὴν προβάτων λογικῶν, ἡλίθις ὡς
πρόσβατον Χριστοῦ, πρὸς τὴν σφαγὴν προσκαρτερῶν, τὴν φονευτῶν
σου μανίαν φρικωδεστάτην· τυπτόμενος καὶ γάρ καὶ τιτρωτκόμενος,
οιδήροις καὶ τροχῷ κατακοπτόμενος, τὴν κεφαλὴν ἐτμήθης, γειρὶ
δημίου. διό σε ὅντως ὡς ἀριστά, ὁ Χριστὸς ἐξεφάνωσε.

Δόξα τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. "Ομοιον.

Οντως ξένον τὸ ἐν σοὶ, καὶ ὑπὲρ φύσιν ἀληθῆς· ὅτι ἐν γρόνῳ
τὸν Θεὸν, σάρκα λαβόντα δὶ ήμᾶς, ἀνερμηνεύτως ἐκύησας, Θεο-
τόκε· καὶ γέγονας ἡμῖν τῆς σωτηρίας ἀρχὴ, ὃδενεν εὐμαρῶς πρὸς τὰ
οὐράνια· καὶ διὰ τοῦ οἰκήτορας, καὶ φίλους πάλιν γενέσθαι Θεοῦ,
τῆς μακαρίας καὶ αἰωνίου, Βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Οἱ Ἀγαθαθ. τὸ ἄ. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἡχου. Προσκείμενον Ἡχος δ'.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.
σίχ. Τὶ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέ-
δωκεν ἡμῖν.

Τὸ πᾶσα πνοή. Τὸ Εὐαγγέλιον· κατὰ Ἰωάννην.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ
σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει ἐάν δὲ ἀπο-
θάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει· Ο φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει
αὐτὴν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν
αἰώνιον φυλάξει αὐτὴν· Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθήτω·
καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσαι· καὶ ἐάν τις ἐ-
μοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ. Εἶπεν οὖν τοῖς ὄχλοις ὁ
Ἰησοῦς· "Ἐτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἔστι· περιπατεῖτε ἔως
τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ ἡ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν
ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἴδε ποῦ ὑπάγει. Ἐως τὸ φῶς ἔχετε, πιεσύνετε εἰς
τὸ φῶς, ἵνα οὐλοὶ φωτὸς γένησθε.

Ο Ν'. καὶ λέγομεν Δόξα. Ἡχος, β'.

Σήμερον σκιρτῶσιν οἱ δῆμοι τῶν Μαρτύρων, καὶ ἀγάλλονται
Ἱεράρχαι, σὺν ἡμῖν γεραίροντες, τὴν μνήμην σου τρισμάκαρ, "Αγ-
θίμε πολύαθλε, Νικομηδείας κλέος.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις ἐλεήμων.

Εἶτα. σίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Καὶ ψάλλομεν. τὸ ἴδιόμελον. Ἡχος πλάγ. β'.

Κατεβλήθη τῇ γενναίᾳ σου ἐνεάσει, ὁ προσάτης τοῦ ἄδου, καὶ θρηνῶν τὴν ἡτιαν γοερῶς, τὰ σπλάγχνα τιτρώσκεται οἷμοι, λέγων! δτι! ὁ Γιὸς τῆς Παρθένου, τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ πάθει, πολὺ τὸ πάθος τῇ καρδίᾳ μου ἐνθείεις, πολλοὺς ἔσχε τοῦ αὐτοῦ πάθους μιμητὰς· μεθ' ᾧ Ιεράρχα, καὶ αὐτὸς μιμητὴς γενόμενος, τῷ οἰκείῳ σου πάθει, τὸ πάθος τοῦ ἑγθροῦ ὑπερηνέγησας. Διὸ ταῖς ίκεσίαις ταῖς σαῖς, παθῶν ἡμᾶς ἐλευθέρωσον, ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκταις σου δεήσεσιν.

Ο κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἄγίου, οὐ γάρ οὐχιχίς.

Τὸν Ιεράρχην ἀμα Μάρτυρα θεῖον εὐφημῶ.

Ωδὴ α'. Ἡχος πλάγ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ.

Ταῖς φειφώταις ἀστραπαῖς τοῦ Πνεύματος ὡς φωτιζόμενος, φωτιστὴ λάμψει, τῆς ψυχῆς τὰ ὅματα, φώτισον καὶ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας μου παῦσον, ὅπως ἀξέιως ὑμνήσω σου, μνήμην τὴν πανίστρων ἐνδοξέα.

Όλως γενναίως, ἀνδρικῷ φρονήματι, ἀντιταστόμενος, τῷ μαζαίῳ, καὶ τυραννοδράκοντι, τὰς βδελυφὰς καὶ θεοῖς υγείες, εἰδώλων θυσίας, τὰς τούτου ἔξεμυκτήρισας, καὶ Θεὸν τῶν ὅλων ἐδόξασας.

Νικοποιῶ, τῷ διὰ σοῦ τοὺς ἄφρονας, καταβελόντι λαμπρῶς, ἐν τῇ μαρτυρίᾳ τῇ λαμπρᾷ σου, ἐνδοξέα, τῷ ἀθανάτῳ παυβασιεῖ, Χριστῷ Ιεράρχᾳ, εὐχαριστίαν προσφέρομεν, αἶνον ἐπινίκιον ἄδοντες.

Θεοτοκίον.

Ιερωτέραν τῶν ἀγίων ἀπαντες, ἐνδοξοτέραν ὥμοο, τῶν ἀστλῶν τάξεων, ἐν κατανύξει πανευλαβῶς, ψυχῆς σε τιμῶμεν, καὶ μετὰ πόθου δοξάζομεν, χαῖρε Θεοτόκε, πανύμνυτε.

Ωδὴ γ'. Ο σερεώσας κατ' ἀρχάς.

Ἐντεβορόγῳ λογισμῷ, καὶ σαθερῷ διανοίᾳ, πρὸς βασάνων ὀπετόλμησας πεῖραν, αἰνιζόμενος σφοδρῶς, καὶ μάτιξ τυπτόμενος, καὶ ἀπτήτῳ γνώμῃ, ἀπαρασάλευτος ἔμεινας.

Ροκίς αἱμάτων ιερῶν, Ιερωτάτην πορφύραν, ἐπεχρύσωσας γενναῖς ὄπλιτα, καλλυνόμενος λαμπρῶς, καὶ ὅλως διαπρέπων, ὥφθης ἐν κόσμῳ τρισμέγιος, ἐνδοξέα.

⁹ Άνιλεῶς παντοδαπαῖς, ἐγκαρτερῶν ταῖς βασάνοις, καὶ τὸν τέγοντα θλαττόμενος ὅλως, ὀβελίσκοις σιδηροῖς, κρηπίσιοι πυρακτωθεῖσαις, τούτοις εὐτόλμως ἐγώρησας.

Θεοτοκίον.

Ρίζης φυεῖσα Ἰεσσαὶ, καὶ δειγθεῖσα ὡς δένδρον, καρπὸν ἄγιον ἐγέννησας ὄντως, τὸν Υἱὸν τὸν Θεοῦ, δουλείας τοῦ ἀλάτορος, τοὺς πάντας λυτρωσαμένη, διό σε πάντες μεγαλύνομεν.

Κάθ. Ἡχος ἄ. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Βασάνων ὑποσάς, ἀφορήτους ὁδύνας, διέμεινας τερρόως, ὥσπερ πάσχοντος ἄλλου, τὰ τραύματα παρέβλεψας, ἀφορῶν πρὸς τὰ μέλλοντα· ὃν τὴν ἄρρεντον ἐν παρθητίᾳ λαμβάνων, δόξαν, ἀπαντας ταῖς πρὸς Θεόν σου πρεσβείαις, διάστωσον Ἀγιε.

Δόξα, ἔτερον. Ἡχος πλάγ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τῶν ἡλίου ἀκτίγων μᾶλλον φανεὶς, ἀπαεράπτεις δὲ φέγγει μαρτυρικῷ, "Ανθιμε μακάριε, ιερέων εὐπρέπεια, τὸν μαρτύρων κλέος, πιεῖν ἀγαλλίσμα, δυσσεβῶν δὲ πάντων ἀντίπαλος μέγισος, ἀλλεν ἐπαξίως μακαρίζοντες πάντες, συμφώνως γεραίρομεν, καὶ τιμῶμέν σε ἐνδοξέα, δυσωποῦντές σε κράζομεν, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἀφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἕορτάζουσι πόθῳ τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Λοιρισμοῖς ὀλισθαίνων τοῖς πονηροῖς, εἰς βυθὸν κατηνέγθην ἀμαρτιῶν, καὶ σένων κραυγάζω σοι, ἐκ καρδίας Πανάχραντε· ἐν ἐμοὶ θαυμάσωσον τὸ πλούσιον ἔλεος, καὶ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας τὸ ἀπειρον πέλαγος, καὶ τῶν οἰκτιμῶν σου, τὸν ἀμέτοπον πλοῦτον. καὶ δός μοι μετάνοιαν, καὶ πταισμάτων συγγρήσιν, ἵνα πόλια κραυγάζω σοι· πρέσβευε τῷ σῷ Υἱῷ, καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἀφεσιν δυθῆναι μοι, σὲ γάρ ἔχω ἐλπίδα ὁ δούλος σου.

Ωδὴ δ'. Σύ μου ἰσχὺς Κύριε.

Χριστὸν ἐν σοι, ἐνδυναμοῦντα μακάριε, ὅλως ἔχων, ἀτρωτος διέμεινας, εἰς καταισχύνην τῶν δυσσεβῶν, καύχημα καὶ κλέος ὄρθοδοξίας, ἣν ἔδειξας, νικῶν ἐν πᾶσι τούτους, θείαν τε καὶ ἀγίαν, καὶ γικητὴν τοῦ πολεμήτορος.

Ἡχητὸς δεινῶς, πρὸς τὰς βασάνους τερπόμενος, ἐν ξαδίῳ, ἀφει-

δᾶς τὸ σῶμα σου, τοῖς μικρόνοις παραδίδοντος, "Ανθίμε τρισμάκαρο,⁷
τῇ ἑκκοπῇ μελιζόμενον, τεμνόμενον, ὡς δένδρον ὑπ' αὐτῶν, ὅπως
θάλη, τῇ φυτείᾳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἥμῶν.

Νεανικῶς, ἐγκαρπτερῶν ἀσίδιμε, ταῖς βασάνοις, χαίρων ἐναπέ-
δωκας, τὴν παναγίαν καὶ ιερὰν, ψυχήν σου τὴν θείαν, Θεοῦ εἰς χεῖ-
ρας, πολύαθλον νικήσας τὸν βαλόντα, καὶ Θεοῦ ἀποσάντα, καὶ βρα-
βεῖα τῆς νίκης δεξάμενος.

Θεοτοκίον.

Ἄχραντε σὺ, τοῦ Βασιλέως Παλάτιον, Βασιλείας Ούρανῶν ἀ-
ξιώσον, τοὺς εὔσεβῶς καὶ ὡς ἀληθῶς, ἐπικαλουμένους τὴν ἄμαχόν
σου Βοήθειαν, βοήθησον Παρθένε, καὶ ῥῦσαι πάσης Ἐλάσης, ὅπως σὲ
πάντες μακαρίζωσι.

Ωδὴ ἔ. "Ιγα τί με ἀπώσω.

Μακρυνθεὶς τῆς φιλίας, τοῦ γαιτηροῦ σώματος, πλείσων διὰ πό-
νων, φύειώθης Θεῷ πανοικτίρμονι, τῷ γάμῳ δὲ οἴκτον, πεφιλη-
κότι καὶ παθόντι, καὶ τοὺς πάντας παθῶν ἐκλυτρώσαντι.

Αἱ πορεῖαι σου μάκαρ, ὄντως εὐθυνόμεναι εἰς τρίβους ὥφθησαν,
εἰς ὁδοὺς πανσόφως, μαρτυρίου, δὲ οὖ καλλυνόμενος, σιδηραῖς κρη-
πίσι, καθηλωμένος τοῦ Βελίαρ, κεφαλὴν καὶ τὰ κέντρα συνέτρεψας.

Ματαιόφρονος ήσχύνθη, ἐκ τῶν θεοπνεύσων σου λόγων, καὶ τῶν
ἐντάξεων, δὲ ὃν ἔξηλέγγει, ή δυστέθεια τούτου καὶ ἄνοια, ήν καὶ
κατετρέψω, σθένει παμμάκαρ καὶ δυνάμει, τοῦ τὴν φύσιν ἥμῶν καμ-
νουργήσαντος

Θεοτοκίον.

Ἄληθῃ Θεοτόκῳ, πάντες ἐπιγάντες σε, ἀχραντε Δέσποινα,⁸
τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα, ἀπορθήτῳ βουλήματι τέτοκας. ὅθεν κατὰ
χρέος, γρεωτικῶς σε ἀνυμνοῦμεν, ὡς Μητέρα Θεοῦ καὶ δοξάζομεν.

Ωδὴ σ'. "Ιλάσθητί μοι Σωτήρ.

Πημάτων σου τῶν σοφῶν, τὴν ἐκκλησίαν ἐπλήρωσας, βοαῖς δὲ
τῶν ιερῶν, αἱμάτων ἡγίασας, τῶν σῶν Ιερώτατε, κλεινὸν αὐτῆς
πέδον· ὅθεν πόθῳ νῦν δοξάζει σε.

Τιμῆσον γεωτικῶς, καὶ ἐτησίως τὴν μνήμην σου, γεραίρει δεῖ
τοὺς λαμπροὺς, ἀγῶνας σου ἔνδοξε, ἐκκλησία ἀπασα, η τῶν Ὁρθο-
δόξων, η τὴν δόξαν ἐμεγάλυνας.

Τὴν παθῶν ζαφερῶν, κεκαθαριμένην ἀνάδειξον, ψυχήν μου τὴν

ταπεινὴν, εὐχαῖς σου πρὸς Κύριον, Ιεράρχα "Ανθίμε" ἔχων παρόη-
σίαν, ἀκαταίσχυντον, πολύαθλο.

Θεοτοκίον.

Πημάτων τοῦ Γαβριὴλ, ἐν τῇ γατρὶ σου συνέλαθες, τὸν ἔνα
δόντως Θεὸν, καὶ τοῦτον ἐγέννησας, ἐν χρόνῳ τὸν "Αχρονον, Γιὸν γεν-
νηθέντα ἐκ Πατρὸς, τὸν Προσιώνιον.

Κοντάκιον. Ἡχος ἄ. Χορὸς Ἀγέλεικός.

Εὐφραίνεται λαμπρῶς, καὶ σκιρτᾷ γηθοσύνως, πληθὺς τῶν εὐ-
σεβῶν, συγκροτοῦσα χορείαν· συγχαίρει καὶ ἀπασα, τερπομένη
ἐν πνεύματι, η μητρόπολις Νικομηδείας τιμῶσα, τὴν σὴν ἀθλησιν,
Ἀρχιερέων τὸ κλέος, πατήρ ἥμῶν "Ανθίμε.

Ἐτερον. Ἡχος δ'. Ο ὑψωθείς.

Ἐν ιερεῦσιν εὐεβῆς διαπρέψας, καὶ μαρτυρίου τὴν ὁδὸν διανύ-
σας, τὰ τῶν εἰδώλων ἔσθετας σεβάσματα, πρόμαχός γενόμενος, τῆς
πῆς πάιμνης, Θεόφρων διό σε καὶ γεραίρουσα, μυτικῶς ἐκβοᾶ σοι,
ἐκ τῶν καγδύων ῥῦσαι με φεύ, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, πατήρ ἥμῶν
"Ανθίμε.

Ο Οἶκος.

Ἐνθεὶς γνῶσιν Θεϊκὴν, τὸν ζόφον τῆς ἀγνοίας ἐκ τῆς ἐμῆς καρ-
δίας, ἀπέλασον εὐχαῖς σου, ὅπως ὑμνήσω σου πιετῶς τὴν ἀγίαν
μυήμην· ἐν η Ἀγέλων χοροὶ, μετὰ Μαρτύρων σήμερον εὐφραίνον-
ται ἐνθέως, καὶ ἀνθρωποί, ὕμνοις ἐγκωμίων τὴν σὴν κάραν, ὥσπερ
ἀνθη συμπλέξαντες, εσφουσιν ἀξίως, αἰτοῦντες παρὰ σοῦ λαβεῖν,
τῶν πταισμάτων ἀποχήν, καὶ τῶν πακῶν τοῦ βίου λύσιν, καὶ ἐχ-
θρῶν ὄρατῶν καὶ ἀοράτων ῥυσθῆναι, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, πατήρ
ἥμῶν "Ανθίμε.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ'. Τοῦ Ἀγίου Ιερομάρτυρος Ἀνθίμου Ἐπι-
σκόπου Νικομηδείας.

Σίχ. Τμηθεὶς κεφαλὴν Μάρτυς "Ανθίμε ξίφει,

Καὶ γενέρος ἀνθεῖς καὶ Θεῷ διαμένεις.

"Ανθίμον ἐν τριτάτῃ ἀπέκτεινε ξῖφος δξύ.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΑΝΘΙΜΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ.

Εὐλόγησον Πάτερ. (α)

Τίς οὐκ οἶδε τὴν Νικομήδους, ὅπως μὲν θέσεώς τε καὶ μεγέθους,
ὅπως δὲ λαμπρότητος, καὶ ὥρῶν ἔχει, καὶ ὡς τῆς Βιθυνῶν πάσης
Πόλεως, ἀκρόπολίς ἐσιν αὐτῇ; ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχουσα, καὶ εἰς
τοῦτο καλοῦ προελθοῦσα, τῷ οἰκείῳ βλασφῷ μᾶλλον, ἢ πᾶσι τού-
τοις σεμνύνεσθαι· ταύτης γάρ ὁ θαυμαστὸς "Ανθίμος, κατὰ τοὺς
εὐγενεῖς κλάδους ἀνεδόθη καὶ ἦνθησε, καὶ καλοὺς προήνεγκε τοὺς
καρπούς. "Αρτὶ μὲν γάρ τὴν τῶν νηπίων ἡλικίαν ὑπερανέβη, καὶ
χρητῶν αὐτῷ πᾶσα χάρις ἥθῶν ἐπήνθει, μειεάκιον τε ἡδη ἐγεγόνει,
καὶ πολλῇ τῇ συνέσει κατήρτητο· ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς ἄνδρας ἐγρά-
φετο, τὰ ἀνδράσι τε ἀγαθὰ ἐκαρποῦτο· καὶ γαστρὸς ἥρχε, καὶ θυμοῦ,
καὶ σαρκὸς ἐκράτει, τὴν κοσμικὴν τε ταύτην διέπτυε φαντασίαν,
καὶ καιρὸς ἄπας αὐτῷ προσευχῆς ἦν ἀσγολία, καὶ τῶν θείων υ-
λέτη. τὴν μέντοι τῶν ἀρετῶν μητέρα ἀγάπην, φιλοπόνως ἤσκει,
καὶ τὸ ἀδιάχυτον δὲ καὶ μεμεριμνημένον παρ' ὅλον τὸν βίον, μελ' ὑ-
περέολης τούτῳ κατώρθωτο· καὶ τοσαύτη πάντοθεν τῇ ταπειγο-
φοσύνῃ ἐκεκόσμητο, ὡς ἵκανὸν εἶναι, καὶ μόνον ὁρώμενον πολλὰς
τῶν φιλαρέτων κατανύξαι ψυχὰς, καὶ εἰς ἀρετῆς ἐπίδοσιν ἀγαγεῖν.
Ἐπειδὴ τοίνυν οὕτω βιοῦντα, καὶ πολυφωνότατον τὴν ιδίαν ἀρετὴν
ἔχοντα κήρυκα, οὐ κρύπτεσθαι, οὐδὲ λανθάνειν ἔξεῆν, ἐπὶ τὸν ὑψη-
λὸν τῆς Ιερωσύνης βαθμὸν ἀνάγεται, καὶ αἰγεῖ ἐν πρεσβυτέρων κα-
θεδρᾷ τὸν Κύριον· οὐκ ὀλόρον ἐνταῦθα ἐλθὼν, οὐδὲ προσίμιον τοῦ
βίου τὴν Ιερωσύνην πέποιημένος, ἀλλὰ πολλοῖς πρότερον καὶ ἀλ-
λοῖς ἐνδιαπρέψας βαθμοῖς, ἀντιμετρήσας τε αὐτοῖς ἀξίως τὴν ἀ-
ρετὴν, καὶ ὑπὸ πάντων τούτων μαρτυρηθεὶς, ὅτι καὶ τῶν ὑπέρ αὐ-

(α) Ἀντεγράφη ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς κατὰ τὸ Λαγιώνυμον "Ορος ιερᾶς μονῆς
τῶν ιερῶν.

τῆς ἐσιν ἀξίου, οὕτω τοῦ μεγάλου τῆς Ιερωσύνης ἀξιώματος ἐπι-
βαίνει· οὐ διώξεις τὴν τιμὴν, οὔδε ἀρπάσας, ἀλλ' ὑπὸ ἐκείνης μᾶλ-
λον καταληφθεῖς, καὶν εἰ καὶ σφόδρα πόρρω ἐσυτὸν ἐποίει, τῷ με-
γέθει τῆς ταπεινώσεως. Εἴτα οὕγεται μὲν ἐξ ἀνθρώπων ὁ τῆς Νι-
κομηδέων τηνικαῦτα Ἐπίσκοπος, ἐγήρευε δὲ Ποιμένος ἢ Ἐκκλησία,
καὶ τὴν ἐρημίαν ἐλεεινῶς ἐπένθει, καὶ τὴν συμφορὰν ἀνωδύσετο.
Νικομηδέων τοίνυν οἱ πρόκριτοι, καὶ μάλιστα τῆς Ἐκκλησίας ὅσον
τρόφιμον ἦν, τὸ συγνὸν ἐκεῖνο καὶ πικρὸν τῆς ἐρημίας πάθος οὐ
φέροντες, ψηφίζονται κοινῇ πάντες ἐν ἑαυτοῖς. Ἀνθίμῳ τὴν Ἐπι-
σκοπὴν ἐγχειρίσαι, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καταλαβόντες, μάρτυρά
τε τῆς αὐτῶν ψῆφου τὸ Θεῖον ἐκάλουν, καὶ ἐδέοντο θερμῶς, ἐκκα-
λυσθῆναι τούτοις, εἰ τῷ Θεῷ τὰ τῆς αὐτῶν γκώμης ἀποδεκτὰ εἴη,
καὶ εἰ τὴν ἀνωθεν ἔχοιεν ψῆφον ἐπιμαρτυροῦσαν καὶ αὐτὴν, καὶ
συμφερόμενην τῷ πράγματι καὶ ἴδον φῶς μέγα καὶ θαυμαστὸν πε-
ριήραψε, καὶ φωνή τις τῷ Ἀνθίμῳ Θείᾳ προσεμαρτύρει, καὶ τὴν
ψῆφον ἐπεκύρου, καὶ εἰς πέρος ἀγαγεῖν προετρέπετο. Οἱ μὲν οὖν
οὕτως ἐπὶ τῶν οἰάκων τῆς Ἐκκλησίας ἐπικαθέζεται, καὶ τὸν ἀξίον
ὁ θρόνος ἀπολαμβάνει, καὶ τὸν οἰκεῖον ἀναιρεῖται κόσμον ἢ Ἐκ-
κλησία, καὶ τὴν κατήρειαν ἀποτίθεται· τοιούτου, κατὰ Παῦλον,
ἀγεπιλήπτου, φάναι, καὶ οὕτω σοφοῦ καὶ μεγάλου τυχοῦσα τοῦ Ἐ-
πισάτου. Οἱ δὲ κατὰ τοὺς ἀγαθοὺς κυβερνήτας, πρὸς τοῦτο μό-
νον ὅλῳ τῷ ὄφθαλμῷ ἔώρα καὶ παρεσκεύασο, ὅπως τε τὸν χαλεπὸν
τῆς ἀστεβείας κοιμήσεις κλύδωνα, καὶ ἀπως τὰς τῶν συμπλεόντων
ψυχὰς εἰς τὸν λιμένα τοῦ Θεοῦ καθορμήσειεν. εἰδεν "Ινδης ταῦτα,
καὶ Δόμνα· "Ινδης ἔκεινος, ἀνὴρ θαυμαστός τε καὶ ἀξιέπαινος, αὐ-
τὸν μὲν Βασιλέα, καὶ τὰ περὶ Βασιλέα πάντα καταλιπὼν, τῇ Εὐ-
σεβείᾳ δὲ μετὰ Δόμνης προσεθεῖς, καὶ τὸν κοινὸν ἀμφω Βασιλέα
πλουτήσαντες. οὐδὲ Γλυκέριος καὶ Θεόφιλος τῆς τοῦ ἀνδρὸς περὶ
τὴν εὐσέβειαν σπουδῆς ἀγευσοι ἵκανὸν τοῦτο τεκμήριον, τὸν ὑπέρ
Χριστοῦ θάνατον παρασχόμενοι, οὐδὲ πληθὺς ἀλλη δισμυρίων διὰ
πυρὸς αὐτῷ καὶ οὕτοι τελειωθέντες. Οσοι τε περὶ Μαρδονίου, καὶ
Μυγδόνιου, Πέτρου, καὶ τὸν καρτερικώτατον Ζήνωνα, τὸν ίσον καὶ
αὐτοὶ πρὸς Χριστὸν ἐπιδειξάμενοι πόθον, ἐπειμηδὲ τῆς ἐκείνης ἡ-
νέσχοντο μαρτυρίας ἀπολειφθῆναι. Τοσαύτη μεν δὴ τότε πολλοῖς τῆς

Εὔτεβείας ἐπίδοσις ὑπὸ τοῦ θαυματοῦ Ἀνθίμου ἐγένετο· ἀφων δέ τις χειρῶν ἐγέρεται χαλεπώτατος, καὶ σφραγότερα καταιγίς ἐμπεσοῦσα, Χριστιανὸς κατέδυσε πάντας· ἦν μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς Μαξιμιανὸς, διωγμὸς ὁ Βαρύτατος ἐπὶ μέγα τε ἥρετο, καὶ κατὰ γῆς ἀπάσης ἔχώρει, καὶ οἱ μὲν ἡρευνῶντο χριστιανῶν, οἱ δὲ ἔφευγον, οἱ δὲ ἀνηροῦντο· τὸ μὲν τοι τῆς Εὐτεβείας ἄνθος τὸν "Ανθίμον, δῆλον ἡ ἀρετὴ κἀνταῦθα ποιεῖ, καὶ μηγίσται τοῖς τὰ Χριστιανῶν ἐρευνῶσι καὶ οὗτος· ὁ νῦν μὲν ἐν Ιερεῦσι μέγας, μικρῷ δ' ὕστερον καὶ τοῖς Μάρτυσιν· ὁ μὲν γὰρ παρά τινι διέτριβε Κάμη, σπείρων τε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ τάλαντον τῆς Πίστεως πολλαπλασιάζων· πέμπει δὲ εἰς εἴκοσιν ιππέας ὁ Μαξιμιανὸς, ὡςε συλλαβεῖν τοῦτον, καὶ παρ' αὐτὸν ἀγαγεῖν· οἱ δὲ ἐν τῇ Σημάνῃ παραγεγονότες, (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῇ κάμη) ἐντυγχάνουσι τῷ Ἀνθίμῳ, καὶ μὴ συμβαλόντες ὡς οὗτος ὁ ζητούμενος ἔκεινος εἴη, αὐτὸν "Ανθίμον ἡρώτων περὶ Ἀνθίμου, καὶ ὅς τις οὗτος ὑπάρχει, καὶ ὅπου διατρίβει τῆς κώμης· ὁ δὲ τέως μὲν ἐπὶ ξενίαν τούτους παραλαβὼν, καὶ δεῖπνον αὐτοῖς παραθίσεις, ἀρτον τε καὶ κυάμους, καὶ ὡς εἶχε χειρὸς καὶ δυνάμεως ἐξιάσας, εἴτα ἔαυτὸν εἶναι τὸν "Ανθίμον ἀπαγγέλλει· ὅπερ ἔκεινοι ἀκούσαντες, ὀλίγου δεῖν ἐπεπήγεσταν, καὶ οὐδὲ ἀντιθέπειν ὅλως εἰς τὴν ἔκεινου πολιάν ἵσχυον· ἀναλογιζόμενοι μὲν τὴν τράπεζαν, καὶ τὸ δεῖπνον, καὶ τὴν ξενίαν· ἐνθυμούμενοι δὲ πάλιν, ὅ, τοῦθ' ἐνεκα, καὶ ἐφ' ὅτῳ μέλλοιεν αὐτὸν, παρὰ Μαξιμιανὸν ἀγαγεῖν, δῆλον πάντως ὡς ἐπὶ κακοῖς ἐσχάτοις, καὶ δυολογουμένη τιμωρίᾳ· ὁ δὴ μᾶλλον ἐλύπειτε αὐτῶν τὰς ψυχὰς, καὶ πρὸς τὸν "Ανθίμον αἰδοῦς ἐνεπίμπλα· ταύτητοι καὶ μηνυτὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀψευδῆ, τὸ ἔκεινου ἔχοντες σόμα, καὶ ὡς αὐτὸς "Ανθίμος εἴη, παρὰ τῆς αὐτοῦ γλώττης μανθάνοντες, δῆμως ἡφίεσάντε αὐτὸν ἐκόντες, καὶ ὑποχωρεῖν προετρέποντο, γῆδησαν γὰρ ὡς οὐδὲν χρηπὸν τῆς παρὰ Μαξιμιανῷ ἀφίξεως ἀπολαύσει· ἡμῖν δὲ ἀπόχρη, ἔφασαν, εἰς ἀπολογίαν, τὸ πολλὰ μὲν τὸν "Ανθίμον ἀνὰ τὴν Νικομηδίαν πᾶσαν ἀναζητῆσαι, δῆμως, μὴ δυνηθῆναι αὐτὸν ἀνευρεῖν· Ἄλλ' ἡ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ μελέτη, ὁ ἱερὸς "Ανθίμος, λαλεῖν ἀλγήθειαν ἐν καρδίᾳ πάντας προτρεπόμενος καὶ διδάσκων, ἔκείνους μηδὲ ἐν μόνοις τοῖς λείλεσι φεύσασθαι δι αὐτὸν ἀγεγόμενος· ἀλλως τε, καὶ

τὸν ὑπέρ Χριστοῦ διψῶν θάνατον, συγκαπῆσε τε αὐτοῖς ἔκειθεν καὶ ὁδοῦ εἶχετο· πολλὰ δὲ τούτοις πρὸς εὔσεβειαν παραινέσας, καὶ περὶ τῶν μελλόντων διξέλθων, καὶ πᾶν εἴτι σκληρὸν ἀπὸ τῆς ἀσεβείας αὐτοῖς, ἢ ἀντίτυπον ἀνυπήρχετο, λεάνας αὐτὸν, καὶ διομαλίσας, καὶ καθαρὰν αὐτοῖς τὴν τῆς ψυχῆς ἄρουραν, καὶ εἰς εὐσεβείας σπόρου ἐπιτηδείαν παρασκευάσας, τὰς θείας προκαταβάλλει εὐχὰς, εἴτα καὶ ποταμὸν ἐν τῇ παρόδῳ καταλαβάνων, τούτους βαπτίζει, καὶ τῆς προκειμένης ἔχεται πάλιν πορείας, ἵνα ἐπὶ τὴν πόλιν ἀφίκετο, καὶ τὸ τυραννικὸν εἴσεισι βῆμα· ὅπισσα μὲν τῷ γεῖρᾳ δεδεμένος, οὕτω γάρ ὡς κακούργον διὰ τὴν εὔσεβειαν ἐμφανισθῆναι ἔδει τῷ βασιλεῖ· εἰς οὐρανοὺς δὲ τὴν διάνοιαν ἀγατείνων, ὅθεν καὶ ἥξειν αὐτῷ τὴν βούθειαν ἥλπιζεν. Ὁ Βασιλεὺς τοίνυν, τὸ τῆς πείρας πικρὸν, καὶ ἀπὸ ψυλῆς τῆς θείας Ἀνθίμῳ βουλόμενος ἐπιδείξῃ, ὅπως αὐτῷ καὶ μαλλικωτέρῳ τὴν πρώτην προσενεγκθείη, τὰ κολαστήρια πρότερον ὑπὸ ὄψιν ὅργανα, δημοσίᾳ προτίθησι, καὶ αὐτὸν εἰσκαλέσας σὺ εἰ, φησὶν, ὁ ὅπισσω τοῦ λειχμένου Χριστοῦ πλανώμενος "Ἀνθίμος, καὶ τὸν πολὺν ἀφελῆ καὶ εὐκολογὸν ἀνθρωπον, τῇ ἵση περὶ αὐτὸν ἀπαγόμενος ἀπάτη, καὶ μυρίαν ὕδριν τῶν ἡμετέρων θεῶν καταγέων; Ὁ δὲ ἐπίσης τάτε προκειμενα ὅργανα, καὶ τοὺς τοῦ τυράννου λόγους γελάσας, οὐδὲ ἀπεκρινάμην ἀν τοι, φησὶ, πρὸς ταῦτα, ἵσθι ὁ Βασιλεὺς, εἰμί με διερὸς καὶ θεῖος διδάσκαλος ἐπειθε Παῦλος, "ἐτόμους ἡμᾶς εἶναι διδάσκων παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον διδόναι· ἐπηγγείλατο γάρ ἡμῖν ὁ Θεὸς καὶ σόμα καὶ σοφίαν, ἢ σὺ δυνήσονται ἀντιτηθῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ἡμῖν., ὡς ἔγωγε πολλήν σου καὶ πρότερον παχύτητα ἥδη καταγινώσκων τῆς περὶ τὰ εἰδωλα πλάνης, τοὺς ὑμετέρους, ὡς ἔφης, θεοὺς, νῦν πλείονά σου καὶ φανεράν τὴν ἀμαθίαν ἔρω, ὅτι καὶ αὐτὸν συλληπαὶ ὅλως ἔμε ἥλπισας, καὶ τοῦ τῶν ἀπάντων ἀποσῆναι δημιουργοῦ, τοῦ καὶ σὲ τὸ ἀχάρισον πλάσμα τῇ ἑαυτοῦ εἰκόνι τετιμηκότος· ἵνα τί γάρμε καὶ δεσμώτην τῷ βῆματι παρεσήσω, καὶ τὰ τῶν βασάνων προύτεθηκας ὅργανα; ἢ δῆλον ὡς καταπλήξων τούτοις· καὶ εἰ πείσας πάντως, ἢ βιασόδηλοις δεῖ τοι ταῦτα τῶν ἀγενεσέρων προσφέρειν, οἷς ὁ μενος ἀλλοις δεῖ τοι ταῦτα τῶν ἀγενεσέρων προσφέρειν, οἷς ὁ βίος τε ὁ παρὼν ἥδονή, καὶ τὸ σερηθῆναι τούτου, τιμωριῶν ἡ με-

γίνει· ώς ἐμὲ καὶ τὸ πήλινον τούτι σῶμα, δεσμωτηρίου συγέχει παντὸς χαλεπώτερον, ὅτι μου τὴν ψυχὴν οὐκ ἔξ πρὸς τὸν ποθούμενον διαβῆναι· ἀπειλαὶ δὲ καὶ τιμωρίαι, καὶ βάσανοι, τίνος οὐ ποθεινότεραίμοι διατριβῆς, καταπόδας ἐπακολουθοῦντα τὸν θάνατον ἔχουσαι, ὃς τις με τῶν τῆς σαρκὸς δεσμῶν ἀπολύσας, πέμψει πρὸς τὰ ποθούμενα; Ταῦτα τοῦ μεγάλου τὴν Ἀρχιερωσύνην, καὶ μείζονος τὴν ἀθλησιν Ἀνθίμου διεξελθόντος· ὁ Βασιλεὺς μακρὰ ταῦτα φησὶ φλυαρία· ὅφει δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς ἑσυτὸν ὑποψιθρίσας, κελεύει λίθοις αὐτοῦ τὸν τένοντα τύπτεσθαι. Ὁ δὲ ὥσπερ ἀπαρχὴν ἡδη τῶν διὰ Χριστῶν ἀθλῶν πεποιημένος, καὶ τὴν τῶν εἰράνων λαμβάνων ὑπόθεσιν, πράσις τε τὰς παρούσας πληγὰς ἔδέχετο, καὶ ἐπιπονωτέρας ἔζητει, λαμπροτέρων τυχεῖν καὶ τῶν ἐπάθλων ἐπιθυμῶν· τοῦτο μὲν ἐπιχλευάζων, καὶ ὥσανεὶ τὸν τυραννὸν διαπαίζων· τοῦτο δὲ τῇ τῆς μανίας φλογὶ σφόδρα κατακαίων αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ ὥσπερ εἰς ἀλγεινοτέρας πολλῷ καὶ μείζονας κολάσεις διερεύζων· θεοὶ, ἐπέφερεν, οἵ τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν· ὁ περ μέσης αὐτῆς Μαξιμιανοῦ καθικνούμενον τῆς καρδίας, περόναις σιδήρου πεπυρωμέναις τοὺς τοῦ Μάρτυρος διέπειρεν ἀστραγάλους· τῷ δὲ σφόδρᾳ τε καὶ ἡδονὴν ἡ βάσανος ἦν, οἷα δὴ τυγχάνοντι ὃν ἐπεθύμει διὰ Χριστὸν, καὶ μικροῦ γάριν ἡδη Μαξιμιανῷ τῶν κολάσεων· οὕτως Ἀνθίμος τῷ Χριστῷ ἐδίψα καρίζεσθαι!

Μαξιμιανὸς τοίνυν κατὰ πολλὴν ἄδειαν ἐνεξουσιάζων ταῖς τιμωρίαις, καὶ τὸ τοῦ Μάρτυρος γενναῖον τῷ αὐτηρῷ τῶν κολάσεων νικῆσαι· φίλονεικῶν, ὅρακον προσάττει τῷ ἐδάφει τριβοῦνται, εἴτα γυμνὸν αὐτῷ ἐπιτεθέντα τὸν Ἀθλητὴν, ῥάβδοις σφοδρότερον τύπτεσθαι, ώς ἀν διπλῆ τὰ τῆς ὁδύνης αὐτῷ ἐπὶ τὴν ψυχὴν καταφέοι, ταῖς ἐκ τῶν ράβδων τε πληγαῖς ἀναθεν, καὶ τῇ κάτωθεν τῶν ὁράκων ἀντιτυπίᾳ. Ὁ δὲ μηδὲ ἐνταῦθα τὴν νίκην ἀπογνούς, ταυτὶ ἐπῆδε τὰ ῥήματα· “Ἐγχαριτῶσοι Δέσποτα Βασιλεὺς τῶν αἰώνων! ὅτι περιέζωσάς με δύναμιν ἔξ ὕψους, καὶ τοὺς ἔχορούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, καὶ τοὺς μισοῦντας με ἔξωλόθρευσας, καὶ συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανιεράμένους ἐπ’ ἐμὲ ὑποκάτωμου·,, ἀλλ’ ἐφ’ ἔτερα καὶ πάλιν ὁ Μαξιμιανὸς ἔχώρει, καὶ χαλκᾶς πε-

ριχνημίδας ἐκπυρωθείσας, ὑποδεθῆναι προσάττει τῷ Μάρτυρι· ὅπερ οὖν ὡς ἐκέλευτε γεγονός, καὶ τῶν μακαρίων ἐκείνων ποδῶν τὸ σφοδρότατον δὴ τοῦτο, καὶ εἰς ὁδύνης λόγον ἀφορητότατον, τὰς πεπυρωμένας κνημίδας ἀρμοσαμένων, θεία τις ἄνωθεν τῷ γενναίῳ ἐρίσαται χάρις, καὶ φωνῆς ἐκεῖθν ἐπὶ μᾶλλον αὐτὸν ἐνισχυούσης ἀκούει, καὶ τὰ ἐπαθλα ὑπισχγομένης, καὶ ὅσον οὐδέπω χεῖρα ὁρεγούσης εφανηφόρον· καὶ ἡ φωνὴ πρὸς τὸ εὔθυμωτερον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μεταβάλλει, καὶ φαιδρότερον διατίθησι τοῦ προσώπου τὴν ὥραν, καὶ τοι καὶ μειδίαμα γάριεν τοῖς γείλεσιν ἐφιζάνει, τὴν ἔνδον τῆς καρδίας γαλήνην ὑποσημαίνων. Ταῦτ’ οὖν ὅρων Μαξιμιανὸς, ἐξπλήττετο μὲν ὕσπερ εἰκός· τί γάρ οὐκ ἐμελλε; διέσυρε δ’ ὅμως τὸ πρᾶγμα, καὶ γοητείαν ἐκάλει, καὶ τὴν αἰτίαν ἀνεπυνθάνετο· ὁ δὲ δίκαιος, χρησάμοι, ἔφη, προσοίμια τὰ παρόντα, ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἀψευδῆς τῶν μελλόντων ἐπαγγελία· διελέγξω γάρ σε μάτην ἀναφυσώμενον οὐκ εἰς μακρὰν, καὶ θεοὺς οὓς ὄνομάζεις, ὀσθενετέρους πολλῷ δυνάμεως ἀνθρωπίνης καὶ αὐτοὺς ἐπιδείξω, ὡς μεταμελῆσαι σοι τῆς πρὸς ἐμὲ πείρας, καὶ ὅλως ὅτι μὴ θᾶττον ἡμῶν ἀποτλλάγης, ζημιάν οὐ τὴν τυχοῦσαν κρῖναι.

Τούτοις ὁδυκινηθεὶς ὁ Μαξιμιανὸς, κελεύει ἐπὶ τροχοῦ τὸν Μάρτυρα δεθέντα, συστρέψθαι μὲν συνεχῶς τῷ τροχῷ, λαμπάτι δὲ πυρὸς τὰς σάρκας αὐτοῦ καταδαπανᾶσθαι, καὶ διατίκεσθαι· Μαξιμιανῷ μὲν οὖν ἔργον ἡ πρόσαξις ἦν, καὶ διὰ γειρὸς ἔχοντες οἱ δῆμοι τὰς λαμπάδας, προσίσαν κατὰ τοῦ τροχοῦ, τεταμένῳ τῷ Μάρτυρι, πῦρ πνέοντες, πῦρ ὁδῶντες, πῦρ φέροντες, πολλῷ τὰς ψυχὰς ἐπ’ αὐτὸν, τοῦ ἐν γερσὶ πυρὸς θερμότερον ζέοντες, μονογονού φλόγα τὸν ἀθλητὴν ποιῆσαι βαυλόμενοι· ὃς δὲ ἡδη τοῦ τροχοῦ πλησίον ἦλθον, (Ὄ θαυματεῖς σου περὶ τὸν ἄνδρα Χριστὸν δυνάμειως!) ἐστη μὲν εὐθὺς τῆς κινήσεως ἐκεῖνος, οἱ δὲ κατὰ γῆς πίπτουσι, καὶ ὑπορρέουσι τῶν χειρῶν αἱ λαμπάδες, αἱ δὲ γειρὲς ἀμελοῦσιν αὐτῶν, καὶ ἔρημοι ἡδη ἀφεῖνται, ὕσπερ ὑπνου τινός αὐτὰς καταραθυμοῦντος· Ἐπὶ τούτοις ὄργὴ λαμβάνει τὸν Βασιλέα, καὶ κακῶς ἔλεγε τοὺς δημίους, ὀλιγωρίαν τε αὐτοῖς τῶν προσάξεων ἐνεκάλει, καὶ ἀμέλειαν τῶν ἐν χερσὶ φροντίδων· καὶ πῶς εἰς τοῦτο τόλμης, ἐλεγεν, ὑμεῖς ἦλθατε, ὅτι καὶ ὄχιος εἶλεν ὑμᾶς, καὶ τοῦτο τοῦ ἡ-

μετέρου προσάγματος ἔθεσθαι προτιμώτερον; ὡς γῆμιτελῆ μὲν τὰ
ἐπιταχθέντα καταλιπεῖν, κατακλιθῆναι δὲ τῷ ἐδάφει, ἵνα καὶ ἐ-
αυτοῖς τῇ χαρίσησθε, καὶ πεπονηκότας ἐκ τοῦ κόπου διαναπαύ-
σητε· ὅρᾶς ὡς οὐδὲ ἀναλαβεῖν ἑαυτοὺς δύνανται, οὐδὲ χρήσασθαι
ταῖς χερσὶν εἰς δέον; ἀγνοῶν δὲ μάταιος, ὅτι θεία δύναμις ἔσβεσεν
αὐτῶν τὴν ἴσχυν, ἀλλ' οὐχὶ ὄχνος. Οἱ δὲ, οὐ ταῦτα, ὡς Βασιλεῦ,
ἀπεκρίναντο, οὐδὲ Ἐραδεῖς περὶ τὰς σὰς προσάξεις ἡμεῖς· μὴ οὐ-
τῷ μανεῖμεν, οὐδὲ ὄχνῳ ἐσχέθημεν, οὐδὲ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ κόπου
ἔκαμον αἱ χειρεῖς ἡμῶν· ἀλλὰ φοβερά τις ὥψις οὕτω διέθηκεν ἡμᾶς,
τῇ γῇ προσκαταλαβοῦσα, καὶ παρείμεθα τὰς δεξιὰς, καὶ ἐκλε-
λύμεθα ἡδη, καὶ τὸ ὅλον ἀτονος καθεστήκειμεν· τρεῖς γάρ ἄνδρες
λευκοὶ μὲν τὴν θέαν, λευκοὶ δὲ τὴν ἀναβολὴν, φοβεροὶ τὸ εἶδος ἐ-
πιφανέντες ἡμῖν, πικρόν τε εἰς ἡμᾶς καὶ ἄγριον εἴδον, καὶ τὸ ἀ-
πὸ τῶν χειρῶν πῦρ καθ' ἡμῶν εὔθυνς ἀπὸ τῶν λαμπάδων ἔπνει, ἔτ-
πειτα κελεύσαντες ἀποτῆναι Ἀνθίμου, θεράποντα δὲ Θεοῦ τοῦτον
ἐκόλουν, καταβάλλουσιν ἡμᾶς, καὶ οὕτως αὐτίκα, ὡς ὁρᾶς, διατι-
θοῦσιν· οὗτοι μὲν οὖν ἀλλήλοις διειλέγοντα ταῦτα, ἐν ᾧσα δὲ ὁ
τροχὸς τῆς περιφορᾶς ἡρέμει, καὶ οὐδὲ τὸ παράπον εἰχε κινήμα-
τος, ἐν τούτῳ θερμοτέραν δὲ τὸ Μάρτυς τῷ Θεῷ προσέφερε τὴν εὐχα-
ρισίαν, καὶ πλείονος ἐκεῖθεν ἀπέλαβε τῆς χρηστότητος. Μαξι-
μιανὸς τοίνυν τῶν δημίων ἀφελείας, ἀλλ' οὐ τῆς μαρτυρικῆς
ἐκείνης πρὸς Θεὸν παρέρσιας δεῖξαι τὸ πρᾶγμα ἔθελον, κατήγα-
γεν αὐτὸν τοῦ τροχοῦ, καὶ τὸν διὰ ξίφους, εἴγε μὴ θύσειε, θά-
νατον αὐτῷ διηπείλει· ὁ δὲ μείζονος τὴν ἀπειλὴν εὐχαρισίας ὑπό-
θεσιν ἐποιεῖτο, καὶ τὸν χορὸν καταλαβεῖν τῶν δισμυρίων Μαρτύ-
ρων, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐδεῖτο, ὡς ἔξηναι καὶ αὐτῷ σεμνύ-
νεσθαι καὶ λέγειν. “Ιδού ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἡ μοι ἔδωκεν δὲ Θεός·,,
Καὶ ὅς, ἐπειδὴ μᾶλλον αὐτῷ κατ' εὐχὴν τὸ τέλος ἐώρα, οἵδα, φη-
σίν, ὑμῶν τῶν χριστιανῶν τὸ λίαν δοξομανές καὶ φιλότιμον, ὅπως
τυχεῖν ὅποιοιδήποτε ὄνόματος διὰ τὸ παράβολον τοῦ τολμήματος,
ὅρεγόμενοι τὸ κακῶν ἀπάντων ἐσχατον, αἰρεῖσθαι τὸν Κίαιον θά-
νατον· ἀλλ' οὐχ αἱρήσεις, φησί, τούτου ἐνεκεν, ἀλλ' ἐγώ σε πολλαῖς
πρότερον περιβαλὼν τιμωρίαις, οὕτω τοῦ παρόντος εργάσω φωτὸς,
μὴ τοσαύτης ἥδονῆς τηλικούτου χρήματος ἀξιον· καὶ ὁ Μάρτυς,

οὐδὲ γάρ ἂν ἄλλως, φησί, λαμπρότερά μοι πολλῷ παρασκευάσεις τὰ
ἐπαθλα· Τὶ τὸ μετὰ ταῦτα; σίδηρος αὐτὸν καὶ ἀλύσεις δεσμοῦ-
σι, καὶ πρὸς τὸ τῶν κακούργων ἀγεται δεσμωτήριον. ἀλλὰ τὰ συ-
νήθη καὶ πάλιν ἐκείνῳ πρὸς τὸν Θεὸν ἡ γλῶσσα ἐπῆδε, καὶ τὰς
ἀλύσεις ὁμοῦ καὶ τὰ δεσμὰ διαλύεται· οὐδὲ αὐτοὺς τοὺς ἄγοντας
αὐτὸν δημίους ἀμετόχους ἀφεῖσα τοῦ θαύματος, ἀλλὰ πρηνεῖς εἰ-
χε καὶ τούτους ἡ γῇ, τῷ παραδόξῳ τῆς θέας καταπλαγέντας.
Θεία γάρ τις ἀνωθεν χάρις τὸν Μάρτυρα περιπτάσα, φῶς τε αὐ-
τῷ λαμπρότατον οἰον ἐπαφῆκε, καὶ τοὺς παραλαβόντας αὐτὸν δη-
μίους, μετὰ τῶν σιδηρῶν ἐκείνων δεσμῶν, ὃν περιέκειτο, ἀθρόον
δίδωσι τῷ ἐδάφει, μηδὲ ὅσον καταμῆσαι, φασίν, ἐνεγκόντες· ὁ
Μάρτυς τοίνυν αὐτοὺς ἀνατήσας, ἔχεσθαι τῆς ὁδοῦ ἐπιτρέπει,
καὶ τὸ δεσμωτήριον καταλαβόντες, ὃ μὲν ὥστερ εἰς εὐωχίαν εἰ-
σεισι χαίρων, καὶ τοῖς ἐκεῖ τὸν τῆς πίσεως ἄρτον προθείς, καὶ
τούτους δεξιωσάμενος τὰ μεγάλα, καὶ τὴν εὐσέβειαν αὐτοῖς προ-
πιῶν, ὅλως τῷ Χριστῷ οἰκειοῦται, καὶ νιοθετεῖ διὰ τοῦ Βαπτί-
σματος· Μαξιμιανὸς δὲ τοῦτο παρὰ τῶν ὑπὸ χειρα μαθών, καὶ δεί-
σας μὴ πολλοῖς καὶ ἄλλοις αὐτὸν ζημιώσῃ, παρίσησι πάλιν τὸν
ἀθλητὴν ἐσατῷ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ θύσαι παρακαλεῖ τοῖς ἐκείνου
Θεοῖς, ἐνθεντοι καὶ ἀθλον τοῦ πράγματος τὴν Ιερωσύνην αὐτῷ ὑ-
πισχγεῖται· ‘Ο δὲ μετὰ πολλῆς παρέργησίας, ἀλλ' Ιερεὺς ἐγωγε
καὶ πρὸ τῶν σῶν λόγων, ἐφη, καὶ Ιερεὺς τοῦ πρώτου καὶ καλοῦ
Ποιμένος καὶ Αρχιερέως Χριστοῦ, δεὶς οὐ τῆς ἐμῆς μόνον μεταλαμβά-
νει σαρκὸς, καὶ μέχρις ἐμοῦ κάτεισι δὶ ἐμέ, καὶ ταῦτα Θεὸς ὄν,
ἄλιός τε καὶ ἀπερίληπτος, ἀλλὰ καὶ ἐσατόν τέθυκεν ὑπέρ τῶν
προβάτων, καὶ σαυροῦται, καὶ θανάτου γενέται, καὶ τριήμερος
ἀνίσαται, καὶ εἰς Οὐρανοὺς ἀνεισι πάλιν, συναναφέρων με τὸν ἐ-
κεῖθεν διὰ τὴν παρακοὴν πεπτωκότα· τούτοις Ιερεὺς ἐγὼ, καὶ
τούτῳ προσαγαγεῖν ἐμαυτὸν θυσίαν προσήρημαι· τὰ δὲ ὑμέτερα,
καὶ τῶν ὑμετέρων, ὡς φατε, Θεῶν· νυκτὸς ἄξια, καὶ γωνίας
θρηνούμενα διὰ τὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν συμφορὰν μᾶλλον, ἢ λοιδο-
ρούμενα· Τούτοις ὑπερέσσας τὸν θυμὸν Μαξιμιανὸς, κελεύει τὸν
γενναῖον ἄνδρα Ἀνθίμον, τὴν ἐπὶ θάνατον ἀγεσθαι· ‘Αγεται τοί-
νυν ὁ ἀθλητὴς, ἐναχμάζουσαν αὐτῷ τῇ τῶν μελλόντων ἐπαγγελίᾳ

τὴν ἡδονὴν, καὶ τὸν τόπον καταλαβόν, ἐνῷ διὰ τοῦ θανάτου πρὸς τὴν ζωὴν ἐμελλεῖ διαβῆναι, καὶ ρὸν εἰς προσευχὴν αἰτήσας, καὶ λαβόν, καὶ τὰ τελευταῖα προσευξάμενος, καὶ διαλεχθεὶς τῷ Θεῷ, τὴν μακαρίαν ἔκεινην Κεφαλὴν ἀφαιρεῖται τρίτη τοῦ Σεπτεμβρίου Μηνὸς. Ἐσπέρας δέ τινες παραγενόμενοι τῶν πισῶν, καὶ τὸ ἔκεινου σῶμα τὸ τίμιον ἀνελόμενοι, καὶ ὄσιως καὶ λαμπρῶς περιείλαντες παρ' αὐτὸν τὸν τῆς τελειώσεως τόπον διαπρεπῶς ἀγανακτιθέασι· δοξάζοντες Πατέρα, καὶ Γεὸν, καὶ ἄγιον Πνεύμα, τὴν μίαν Θεότητά τε καὶ Βασιλείαν, η̄ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

„Σημειοῦται δὲ ἐνταῦθι, ὅτι ἐν τοῖς τετυπωμένοις μηναῖς τε καὶ συγκαζομέναις γράφεται, ὅτι μετὰ τὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἄγιου, ἔξεφυσαν παράδοξως τρίχες.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοκτίσου, συνασκητοῦ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου.

„Εἰδὼς σὸν εἶναι τὸν Θεὸν Κτίσην Πάτερ,

„Αὐτὸν πρὸ πάντων ἐξελέξω κτισμάτων.

‘Ο “Ἄγιος Μάρτυς Ζήγρων ἐν λέβητι μετῷ Μολύβδου καγκλό-ζοντος βληθεὶς, τελειοῦται.

„Ζήνων ὁ θεῖος τῷ Θεῷ πόθῳ ζέων,

„Χαίρων ὑπῆλθε τοῦ Μολύβδου τὸ ζέον:

‘Η Ἅγια Βασίλισσα θηρίοις δοθεῖσα, καὶ μηδὲν βλαβεῖσα, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

„Οφθεῖσα Βασίλισσα φρικτὴ θηρίοις,

„Φρικτῷ παρέστη παμβασιλέως θρόνῳ.

‘Ο “Ἄγιος Μάρτυς Χαρίτων ἐν λάκων ἀσθέτου βληθεὶς; τελειοῦται.

„Εἰσδὺς Χαρίτων εἰς τὸν ἀσθέτου βόλρον,

„Ἀσθεῖσον εὗρε φῶς ἀκηράτου τόπου.

‘Ο “Ἄγιος Μάρτυς Ἀρχοντίων λιμῷ τελειοῦται:

„Ἀρχοντίων λίμωττε καργεῦθεν τρύχε,

„Ἀρχοντας κόσμου, λαμίαν νοουμένην. (ά)

Μνήμητοῦ ἐν Ἀγίοις Βασιλέως Κωνσαντίνου τοῦ νέου, τέταρτου γιου τοῦ Βασιλέως Ἡρακλείου, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει γηαί.

„Χριστὸς Βασιλεὺς εὐσεβῆ Κωνσαντίνον,

„Ἐν Οὐρανοῖς ἔζεψε κοσμίως σέφει.

‘Ο “Ἄγιος Ιερομάρτυς Ἀρισίων Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας πυρὶ τελειοῦται.

„Ως εἰς ἄριστον τὴν πυρὰν σπεύδων τρέχεις,

„Ἀριστε Χριστοῦ Μαρτύρων Ἀρισίων.

‘Ο “Ἄγιος νεομάρτυς Πολύδωρος, ὃ ἐν τῇ νέᾳ Ἐφέσῳ μαρτυρήσας, ἀγγόνη τελειοῦται.

„Δῶρον Θεός σε καὶ πολύ τε καὶ νέον,

„Δέδωκεν ἡμῖν Πολύδωρε τρισμάχαρ.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις προσθείας ὁ Θεός:

(ά) Δαμία, καὶ λαμπία εἶναι ζῶν ἀρπακτικὸν μὲ μεγάλου λαμπόν παρομοιάζει ἐνταῦθι ὁ στιχουργὸς τὸν Διαβόλον.

Ωδὴ ζ'. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Αγάπη φλεγόμενος, τοῦ σου Δεσπότου καλῶς διήνυσας, τοὺς μεγίστους ἀγάνας τοῦ μαρτυρίου σου, Μάκαρ "Ανθίμε, καὶ νῦν ἀγάλλη γηθόμενος ἐνδοξε, ἐν οὐρανίαις μοναῖς νῦν αὐλιζόμενος.

Θεοῦ ἑψιλέμενος, ἵδεν τὴν δόξαν τὴν ἀνεκλάλητον, τῶν δεσμῶν τοῦ σαρκίου, διὰ βασάνων καὶ πολυπλόκων δεινῶν, τὴν λύσιν τούτων εὔκόλως ἐνήργησας, εὐλογητὸς ἐκβοῶν ὁ τῶν Πατέρων Θεός.

Εἰκούσιον θάνατον, τὸν τοῦ θανάτου ἀράτος συντρίψαντα, ἐκμιμούμενος Μάκαρ, ὑπέειης, ὅλως ἀπείρου χαρᾶς, καὶ εὐφρόσυνως αὐτῷ ἀνεκραυγαζεῖς· εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Ικέτιον δέησιν, ὑπέρ ἡμῶν δὲ Δέσποινα, τῷ Γίῳ καὶ Θεῷ σου, ὡς Μήτηρ οὖσα, αὐτῷ δὴ προσάγαγε. Σὲ γὰρ προσάτιν εὔμενῃ πρὸς αὐτὸν προβαλλόμεθα· ρῦσαι τὸν πάντας παιρασμῶν, καὶ πάσης θλίψεως.

Ωδὴ η'. Ἐπταπλασίας κάμινον.

"Ολος φαιδρὸς παρίσασο, τῷ τυράννῳ κρινόμενος, καὶ τὴν ἀθεῖαν μυκτηρίζων πάνσοφε, σοφοῖς σου διδάγμασι, καὶ θεοφθόγγοις λόγοις σου, καὶ τὴν οἰκουμένην συγκαλῶν τε πρὸς αἰνὸν Χριστοῦ, βοῶν τοῖς πᾶσιν, Ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Νικομηδείας ἐπληξας, τοὺς λαοὺς ἐν τοῖς ἀθλοῖς σου, ἔναθλῶν γενναίως, καὶ νικῶν ἀποκήτως τοῖς λόγοις σου, τυράννων ὄμότητα, καὶ ἀπειλᾶς ἂς ἔτρεψας, χλεύην τῶν πόλλων, καὶ τῶν πιῶν παρέησαν, βοῶν ἀκαταπαύσως, Ἱερεῖς εὐλογεῖτε, πιεσοὶ ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἐχων θερμὴν πεποίθησιν, πρὸς τὸν Κύριον ἐνδοξε, τοὺς ἐγκαυχωμένους ἐν τοῖς τούτων ἀρμασιν, ἀνδρείως κατέέρεψας, καὶ ὀλοσκεύους ἐπνιξας, ὡς ἐν τῷ βυθῷ τοῦ Ἰσραὴλ τοὺς διώκτας, Μωσῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ, σὺν αὐτῷ ἀνακράζων, λαὸς δοξολογεῖτε Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Τμῶ, ὃν βρέφος τέτοκας, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι, ἀ-

χραντε Παρθένε, συμφυδς νοούμενον, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ σὲ τὴν τοῦτον γεννήσασαν, ἀνυμνησογῶν ἀκαταπαύσως κηρύττω, Μητέρα Θεοῦ ζῶντος, ὃν πρέσβεις Κυρία, σὺν τῷ κλεινῷ Ἀνθίμῳ πάντοτε.

Ωδὴ θ'. Ἐξέση ἐπὶ τοῦτο.

Φερώνυμον τὴν αλησιγνήν Πάτερ λαβέων, ἀνθη τίμια ὅντως ἐθλάστησας τῶν ἀρετῶν, δι' ᾧ εὐωδίαστας τοὺς ἐν γῇ, ἐν οἷς καὶ τὸ πολύαθλον σῶμά σου, ὃς ιρήνη καταλιπών, θαυμάτων παραδόξων, θεραπεύεις τὰ πάθη, τῶν μετὰ πόθου προσιόντων σου.

Ηλίου τηλαυγέστερον δαδουχεῖ, ἡ σεβάσμιος μνήμη σου "Ανθίμε, ἐν ἦ φαιδρῶς, ἔξαρχοι χορεῖαι" Ἱεραρχῶν, καὶ τῶν Μαρτύρων τέρπουται, καὶ συνεορτάζουσεν καὶ ἡμεῖς, οἱ πόθῳ σὲ τιμῶντες, τρισμάχοι Ἱεράρχαι, Νικομηδείας σεμνολόγημα.

Μνημόνευε μακάριε, καὶ ἡμῶν, σεβομένων τὴν θείαν σου ἀθλησιν, καὶ πρὸς Θεὸν, εὔχου τοῦ ῥυσθῆναι πάντας ἡμᾶς, τῶν ὁδυνῶν καὶ θλίψεων, τῶν ἐπερχομένων διηγεῖῶν, φυγεῖν δὲ τῶν μελλόντων, ἐν ὥρᾳ καταδίκης, ἀκατακρίτους, ἡμᾶς ποίησον.

Θεοτοκίον.

Ως εῦδιον λιμένοι καὶ γαληνὸν, τὴν πρεσβείαν σου ἔχοντες πάντοτε, ρῦσαι ἡμᾶς, ἐκ τῆς τρικυμίας τῶν πονηρῶν, πνευμάτων, καὶ ἀπάλλαξον, ἐκ τῆς αἰωνίου καὶ ζοφερᾶς, κολάσεως τοὺς πάντας, καὶ ποίησον μετόχους, τοῦ Παραδείσου Ἀειπάρθενε.

Ἐξαποστειλάριον. ὁ Οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς.

Τῆς ἐκκλησίας φωστήρα σὲ ἀγεδείξατο Θεὸς, καὶ διὰ τῶν σῶν ἀγώνων, πᾶσαν τὴν γῆν φωταγωγεῖς, φρουρῶν διέπων τρισμάχορ, τοὺς εὐφημοῦντάς σε πόθῳ.

Ἐτερον. τῶν Μαθητῶν ὁρῶντων σε.

Χορείαν ἄγε σήμερον ἐτησίαν, Νικομηδιέων πᾶσα χαίρουσα πόλις, τοῦ καλοῦ ποιμένος σου, καὶ σκίρτησον, τὸν πολιούχον ἔχουσα, διατηροῦντα σε βλάβης, τῶν δυσμεγῶν ἀνωτέραν.

Θεοτοκίον.

Ημεῖς ἐν σοὶ καυχώμενοι θεοτόκε, καὶ πρὸς Θεόν σε ἔχοντες προστασίαν, διπλοῦς ἔχθροὺς νικῶμεν τῇ σῇ δυνάμει, καὶ τούτων καταβάλλομεν, ὀφρύν καὶ τὴν δυσμένειαν· διό σε πάντες τιμῶμεν,

ἀξιοχέως ἐν ὑμνοῖς :

Εἰς τὸν Αἴνους. Πᾶσα πνοή· ιστῶμεν σίχ'. δ'. καὶ φάλλομεν
Στίχηρό. προσόμοια Ἡχος α'. τῶν Οὐρανίων Ταγμάτων.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πληθή, φαιδρὸν πανήγυριν, ἐν ἀσμασι χροῖ
τοῦντα, εὐλαβῶς τοὺς ἀγῶνας, τοῦ θείου ἀριστέως τιμῶντα ἔλαμ-
πρως, πρὸς Θεὸν ἀναπέμψατε, δόξαν καὶ αἶνον, τὸν δόντα νίκην
αὐτῷ, καὶ μεγάλως θαυμαστώσαντα.

Νικομηδεία ἀγάλλου, σὺν τοῖς οἰκήτορσι, καὶ τέρπου ἐν τῇ
μνήμῃ, τοῦ λαμπροῦ σου Ποιμένος· τιμῶσα κατὰ χρέος τὴν ιε-
ρὰν, καὶ σεπτὴν αὐτοῦ ἀθλησιν, ἔχεις γάρ τοῦτον πρὸς Κύριον
ὑπέρ σου, ἔκτενῶς καθικετεύοντα.

Χαῖρε καὶ σὺ Βιβυνία, ἐν σοὶ δ' ἔβλαστησε, τὸ θεῖον τοῦτο ἀγ-
θος, "Ἄνθιμος δὲ εὐφραίνων, καρδίας τεθιμμένων, εὐώδεσι ὀδμαῖς
τῆς αὐτοῦ ιερότητος, καὶ τῶν ἀπείρων θαυμάτων ταῖς δωρεαῖς, ἀς
πλουσίως πᾶσι δίδωσι.

Δίδου καὶ μοὶ σῷ οἰκέτη τὴν εὐλογίαν σου, καὶ σύγγνωθί μοι Πά-
τερ, εὐλαβῶς εὐφημοῦντι, ἐν ταύτῃ τῇ πανδήμῳ τῶν εὔσεβῶν,
πανηγύρει, καὶ ρῦσαι μὲν τῶν τοῦ βίου κινδύνων καὶ πειρασμῶν,
τοῦ ἀλάτορος ἀπάλλαξον.

Δόξα Ἡχος. δ'.

Τῇ Νικομηδέων μεγαλοπόλει, πᾶσα πόλις καὶ χώρα συνεορ-
τάζει σήμερον, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ σεβασμίου αὐτῆς πολιούχου· καὶ
γάρ τὰ πέρατα τῆς γῆς, κροτεῖ εὐφραινόμενα, τῇ νῦν πανηγύρει
τοῦ Ιερομάρτυρος. τούτῳ καὶ ἡμεῖς τοῖς ἀσμασιν ὡς ἀνθεστὶ, σεφά-
νους πλέξαντες ἔκβοήσωμεν· χαῖροις δὲ ποιμὴν ὁ καλὸς, ὁ τὴν ψυ-
χὴν θεῖς ὑπέρ τῶν προβάτων, ἡ θυσία καὶ θύτης, ὁ Ιερεὺς καὶ ιε-
ρεῖον. Σοῦ δεόμεθα, σὺν τοῖς συνάθλοις σου, Χριστὸν "Ἄνθιμος ίκέ-
τευε, τὴν ποίμνην σου ταύτην, ἐκ παντοίων πειρασμῶν λυτρωθῆναι,
καὶ τῆς οὐρανίου μάνδρας ἀξιωθῆναι.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Ἔδωκας σημείωσιν.

Ἐν κλίνῃ κατάκειμαι, τῆς ἀμελείας Πανάμωμε· καὶ ράθυμως
διέρχομαι, τὸν δίον καὶ δέδοικα, τὸν τῆς τελευτῆς μου, καὶ ρὸν
Θεοτόκε, μὴ ὥσπερ λέων ἀφειδῶς, διασπαράξῃ τὴν ταπεινήν μου

ψυχὴν, ὁ δόξις ὁ παμπόνηρος· διὸ τῇ σῇ ἀγαθότητι, πρὸ τοῦ τέ-
λους προφθάσασα, πρὸς μετάνοιαν ἔγειρον.

Σταυροθεοτοκίον. Ὁμοιον.

Νεκρούμενον θλέπουσα, Χριστὸν ἡ πάναγνος Δέσποινα, καὶ νε-
κροῦντα τὸν δόλιον, ὡς Δεσπότην κλαίουσα, ὑμνεῖ τὸν ἐκ σπλάγ-
χνων αὐτῆς προελόντα, καὶ τὸ μακρόθυμον αὐτοῦ, ἀποθαυμά-
ζουσα, ἀνεκραύγαζε· τέκνον μου ποθεινότατον, μὴ ἐπιλάθη τῆς
δούλης σου· μὴ θραδύνης φιλάνθρωπε, τὸ ἐμὸν παραμύθιον.

Δοξολογία Μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικά. καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Αγίου
φδῆ. γ.' καὶ σ'

Ο Ἀπόστολος. Προκείμενον, Ἡχος, βαρύς.

Τίμιος ἐνάγτιον Κυρίου.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Πρὸς Ἐβραίους Ἐπιειδῆς Παύλου.

Ἄδελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλά-
λησαν ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὃν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκθεσιν
τῆς ἀνατροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίσιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ
σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέ-
ναις μὴ περιφρέσθε· καλὸν γάρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν,
οὐ βράμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ πειρατήσαντες. "Ἐχομεν
θυσιαστήριον, ἐξ οὐ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λα-
τρεύοντες. "Ων γάρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς
τὰ "Αγια διὰ τοῦ Ἀργιερέως, τούτων τὰ σώματα κατοκαίεται
ἔξω τῆς παρεμβολῆς. Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ιδίου
αἷματος τὸν Λαὸν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθε. Τοίνυν ἔξερχόμεθα πρὸς
αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὄντειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. Οὐ
γάρ ἔχομεν ὅδε μένουσαν Πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦ-
μεν. Δι αὐτοῦ οὖν ἀναφέρομεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ,
τουτέστι καρπὸν χειλέων, ὅμολογούντων τῷ ὄνόματὶ αὐτοῦ. Τῆς

δέ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσί-
αις εὐχρεῖται ὁ Θεός.

Αλληλούϊα. ἦχος. β.'

Οἱ Ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φιλούμενος τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίον.

Εἶπεν δὲ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς, πάντα μοι παρεδόθη
ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. Ζήτει. Δεκεμβρίω. ε'.

Κοινωνικὸν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Μεγαλυνάθια.

Τὸν ἐν Ἱερεῦσιν ιερουργὸν, μυσῆν τοῦ Δεσπότου, καὶ ἐν μάρ-
τυσι θαυματὸν, Ἱερομαρτύρων τὸ κλέος εὐφημοῦμεν· "Ανθίμε ιε-
ράρχα, Θεομακάριε.

"Εχει δὲ τὸ πνεῦμα σου Οὐρανὸς, καὶ ἡμεῖς πλουτοῦμεν, τὴν εἰ-
κόνα σου φέροντες, ἥν μετ' εὐλαβείας καὶ πόθου ἀνεικάσου, τι-
μῶντες προσκυνοῦμεν, καὶ ἀσπαζόμεθα.

Φύλαττε τριμάχαρ ταῖς σαῖς εὐχαῖς, πάντας τοὺς τιμῶντας,
τὴν πανίερον μνήμην σου, καὶ τοὺς σοὺς ἀγῶνας, καὶ ρῦσαι αἰ-
ωνίως, παντοίας καταδίκης, "Ανθίμε ἔνδοξε.

τῷ Συντελεσθῆ τῶν καλῶν Θεῷ

δόξα. εἰς αἰώνας αἰώ-

νων. Ἀμήν.